4 KURUŞ

HABER

Telefon: 23872 — 31 Ağustos 1934 — Sene 3 Sayı: 841

Büyük Gazinin yetiştiği ocak

Dün, yüzüncü yılını kutluladı

Merasimde bulunanlar, and içen zabitlerimiz ve Gazi heykeli önünde bir nutuk

600 genç zabitimiz bir ağızdan and içtiler

Harbiye mektebinin yüzüncü yıl dönümü, dün saat 16 da pek büyük bir merasimle kutlulandı. Merasimin yapılacağı Sipahi Ocağı sahasında davetliler için oturacak yerler hazırlanmış, tam ortaya da bir hitabet kürsüsü yapılmıştı. Hemen bütün davetliler erkenden gelmiş ve yerlerini almış bulunuyorlardı. Saat 16 ya doğru Meclis Reisi Kâzım Paşa Hazretleriyle Birinci Ferik Cevat Paşa ve diğer birçok paşalar, Maarif Vekili Abidin Bey, Vali ve Belediye Reisi Muhittin Bey gelerek sağ tarafta oturdular. Her tarafı dolduranlar arasında mütekaitler ekseriyeit teşkil ediyordu. Hitabet kürsüsünün etrafına makineli tüfeklerle bir top konmuştu. Merasime Harbiye bandosunun çaldığı İstiklâl marşı ile başlandı. Sahada yer alan Harbiyenin 100 üncü yıl mezunları olan 600 genç zabit vekili İstiklâl marşını mızıka ile beraber söylediler. Marştan sonra Harbiye mektebi Kumandanı Miralay Rauf Bey kürsüye çıkarak Büyük Erkânıharbiye Reisi Müşir Fezvi Paşa Hazretlerinin nutkunu okudu. Fevzi Paşanın nutku şudur:

Arkadaşlar,

Kara ve hava zabitlerimizi yetiştiren Harbiyenin yüzüncü yıl dönümünü kutlulıyoruz. Aranızda bulunarak şimdi yaşamakta bulunduğunuz yüksek heyecanı beraberce tadamamaktan müteessirim.

Harbiye, yetiştirdiği evlâtlarıyle memlekete ne faydalı ve feyizli bir ocak olmuştur. Bugün aramızda olmıyan arkadaşlarımızın çoğu muhtelif muharebe cephelerinde memleketimize göz diken müstevlilere karşı durmadan, dinlenmeden döğüşmüş, Türk varlığını ve istiklâlini mümkün kılmak için ölümü cana minnet bilmiştir.

Bu azizleri hürmetle yadederim. Bize borç olan, kendi kanlarını feda etmek suretiyle millete yaşamak kudretini bahşeden şehitleri ve diğer hizmetleri geçen aziz ölüleri her zaman hürmet ve rahmetle anmaktır.

Bütün Türk ordusunun, kara, deniz, havanın muvazzaf mütekait ve malûl zabitleri.

Büyük ve asil bir milletin evlâdı bulunmanız ve gerekse ferden nezahet ve fedakârlık örneği olmanızla ne kadar iftihar etseniz yeridir. Türkün ve Türkzabitinin kadir ve haysiyeti dünya değerinin üstündedir. Gıpta ve tebcile lâyıksınız. Hepinizin birbirinize güvenme ve inanma bağlılığınızı, Türke yaraşan asil bir vekarla ve daima itimat veren bakışlarınızın derinliğiyle kuvvetlendiriyorsunuz.

Türk milleti, en ince sevgisini size vermiştir. Onun örneği ve özüsünüz. Terakki yollarında daima en ön safta, bulunacaksınız. Güçlükleri yenmek, Türk zabitinin bariz bir vasfıdır. Size Türk şeref ve mukaddesatı tevdi edilmiştir. Vazifeniz onu tecavüzden korumak ve istiklâl ve emniyeti her ne pahasına olursa olsun temin etmektir. Bu anda Harbiye meydanında toplanan ve Harbiyenin yüzüncü yılını kutlulayan kara, hava, deniz mensupları ile aziz misafirlerinin bu dakikada kalplerinin beraberce ve muharebe cephelerinde birbirlerini tamamlıyacaklarına yemin ederek çarptığını ve vuruşun kudretini hissediyorum.

Bütün ordu, bu dakikada Harbiye'ye dönmüştür. Onlar da ayni vechile ant içiyorlar. Bugün Harbiyeyi bitirip zabit vekili naspolunan gençleri heyecanla selâmlıyorlar.

Harbiyenin yüzüncü yıl mezunları, Zabitliğinizi tebrik ederim. İtaat, inzibat ve intizamda mükemmeliyet esasını daima rehber edineceksiniz. Sizden 100 yıl evvelkilerin harp hatı -

(Arkası 6 ncıda)

Japon-Sovyet ihtilâfı

Trene suikast

ölen ve boğulanların adedi sayısız

Moskova, 31 (Radyo) — Çin şark demiryollarında yeni bir taarruz hâdisesi olmuş, bir yolcu trenine hücum edilmiştir.

Hâdise Harbinin 26 mil şimalinde vukua gelmiştir. Rayların vidaları sökülerek hat, trenin ağırlığına tahammül edemiyecek bir hale getirildiği için lokomotif bu noktaya geldiği zaman yoldan çıkarak yan üstü devrilmiştir. Arkadaki vagonların çoğu devrilmiş dört vagon biribirinin içine girmiş, parça parça olmuştur.

Tren yolcularının hemen hepsi ölmüştür. Ekserisi tanınamıyacak bir halde ezilmişlerdir.

(Arkası 6 ncıda)

Fransa hudutlarını tahkim ediyor

Şark hududunda açık kalan bu yer de kapatılırsa artık korku yok

Londra, (Hususî) — Burada çıkan gazetelerde Fransanın istihkâm inşaatını kuvvetlendirmeğe karar verdiği okunmaktadır.

Fransızlar şark hududunda açık kalan bir kısmı da, kapatarak bütün Fransayı çerçeveliyen çelik kuşağı tamamlamak niyetindedirler.

Yüksek harp şûrası, ceneral Veygand'ın riyaseti altında bu kararı vermiştir..

Ayrıca bir manevra da İsviçrede yapılmaktadır. 20.000 İsviçre askeri, Jura dağlarının eteklerinde senelik manevralarını yapmaktadırlar.

İsviçre manevraları, 6 eylûle kadar sürecektir.

Beyaz ırk mahvolmak tehlikesindedir

Bunu söyliyen M. Musolinidir

İtalya Başvekilinin, beyaz ırkın sönmekte olduğuna dair makalesinden bahsetmeden önce, şu yeni havadisi verelim:

M. Musolini bundan bir kaç ay evvel, mühim mevki sahibi bütün faşist memurların evlenmesini mecburî kılmıştı. Bu emri dinlemedikleri için, daha geçen gün üç valiyi yerinden etmiştir.

Başvekil Musolini, İngilizce "Sunday Express,, gazetesine "beyaz ırk mahvoluyor,, diye, bu ırk mensuplarının çoğalmasını, alta gitmemesini istihdaf eden bir makale yazmıştır.

Mösyö Musolini, önce, Fransadan örnek getirerek 20 Fransız politikacısı, mütefennini ve san'at erbabının imzaladığı bir beyanna meden bahsetmiştir. Bu beyannameye, Fransız halkına, Fransada doğum sayısının ne kadar düşmekte olduğunu 1932 den 1933 e kadar 40,000 fark ettiğini bildiriyor ve bu yüzden gelebilecek felâketi ihtar ediyordu.

Nüfus düşmesiyle zaten bozulmuş olan bir çok işlerden sonra, müstehlik azlığından sanayiin de müteessir olacağı aşikâr görülmekteydi...

Mösyö Musolini, makalesinde İngilterenin bugünkü nüfus vaziyetine temas ederek:

"Hattâ İngilterede bile, nüfus azalması bir mesele haline girdi. Şehirler ahalisi yaşlanıp öldükçe,

(Arkası 6 ncıda)

168 Bin dolar

Ruzvelt bir tehdit mektubu aldı

Amerika Cümhurreisi M. Ruzvelt

Newyork, (Hususî) — Cümhurreisi Ruzvelt'in şahsını alâkadar eden bir tehdit mektubu, bugün Amerikada konuşulan ve oldukça heyecan uyandıran bir mevzudur. Böyle bir heyecana sebep olan bu mektup bir haydut tarafından doğrudan doğruya Madam Ruzvelte gönderilmiştir.

Mektupta Mösyö Ruzvelt'ten 168 bin dolar gibi kesirli bir para istenmektedir. Şayet, Mösyö Ruzvelt bu parayı tayin edilen müddet içinde vermekten içtinap edecek olursa Cümhurreisinin bir veya bir kaç hafidinin kaçırılaca-

(Arkası 6 ncıda)

Büyük Bağ Eğlencesi

Eğlencemiz, Topkapı dışında Remzi Bey Amerikan Nümune bağında, yüzlerce asma kameriye ler altında yapılacaktır.

Üzüm salkımlarının, tepenizde rengârenk birer avize gibi sallandığı bu bağda yiyeceğiniz bir öğle veya akşam yemeğinin zevkini düşünün!

Eğlencemize iştirak edebilmek için son sayfadaki kuponlarımızı toplayın. Bir aylık kupon toplamış olanlar istifade göreceklerdir.

CAZ, SAZ...

Kendinizi eğlenceli geçecek Sonbaharın en güzel gününe hazırlayınız

Almanya Sebepmiş!

Sovyet - Japon ihtilâfını Almanya körüklüyormuş!

Paris, 30 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Ekselsiyor — Excelsior — gazetesi yazıyor:

M. Hitler iktidar mevkiine geçer geçmez, hiç olmazsa dünyanın bir kısmı kendisini, Almanyada komünizmi imha etmiş olması dolayısiyle, halâskâr gibi karşılıyacağını zannetmiştir. Milletler o zaman kendisinden tehlikeli umdenin beşiği olan Sovyet Rusyaya karşı büyük bir "Ehli salip,, seferi teşkilini istiyeceklerdi. Halbuki işte bilâkis M. Hitlerin iktidar mevkiine gelmesi başlıca memleketlerin Sovyetler muvacehesindeki hattı hareketlerinin tamamen değişmesini mucip oldu. Ve hiç şüphesiz bu değişiklik son baharda yeni Rusyanın milletler cemiyetine girmesiyle alenî olarak ifade edilmiş olacaktır. Sovyet Rusyayı sıkan manevî abloka kalkmış gibidir. Ve ayni abloka şimdi Almanyanın etrafında teessüs etmektedir.

M. Hitler, büyük bir siyasî faaliyet sarfederek ve çok mahir memurlar vasıtasiyle Japonya ile Sovyet Rusya arasındaki gerginliği büyütmeğe muvaffak oldu. Şimdi Berlinde mütemadiyen Japon asekrî heyetleri görülmektedir.

Hitlerin siyaseten ve iktisaden Lehlilere yaklaştığı, onların Fransa ile olan bazı suitefehhümlerinden istifade ettiği ve Danzig — Dantzig — koridoru meselesini tamamen bir tarafa bırakarak Lehlileri Ukranyada Sovyetler aleyhindeki siyasetlerine tekrar başlamağa sevkettiği görüldü. Belki Führerin istediği şey Sovyet — Japon ihtilâfı halinde, bitaraflığını eşya ve mevaddı iptidaiye ikrazları mukabilinde satmaktır. Fakat yegâne düşüncesi hakikaten bu mudur?

Şunu da kaydedelim ki, Çin ordusunu tensik eden ceneral Fon Seeckt bu karışık programda çok mühim bir rol oynamaktadır. Mumaileyh, Sovyetlerle aralarında bir ihtilâf çıktığı takdirde, Çin cenerallerinin kat'î ve hayırhah bir bitaraflık muhafaza edecekleri hakkında Japonyalıları temin etmiştir. Führer ve etrafındakiler Sovyet — Japon ihtilâfının pek yakın bulunduğuna ve bu ihtilâfın kendi şahsî hedefleri için çok faydalı olacağına inanmaktadırlar. Bunun içindir ki, bütün vesaitiyle uzak şark kavgasını körüklemektedirler.

—o—

Izmir - Istanbul telefonu

Ankara, 30 (Hususî) — İzmir — İstanbul arası telefon tesisatının bir an evvel ikmali için çalışılmaktadır. Balıkesir, Manisa, İzmir arasında telefon direkleri dikilmektedir.

Umum müdürlük daha evvel Balıkesir, Bursa, İstanbul arasında muhabereyi temin etmeğe çalışacaktır. Eylûl sonlarına doğru bu kısımda mükâlemelere başlanması muhtemeldir.

Son Haberler

Paris üzerine tayyare hücumu geri püskürtüldü

Hava manevraları, müdafaanın kuvvetini gösterdi

Paris, 30 (A.A.) — Hava manevraları bu sabah şafakla beraber şimal ve şarktan gelen bombardıman tayyarelerine karşı hücum ile başlamıştır. Bombardıman tayyarelerinin geldiği hususî aletler vasıtasiyle tesbit edilir edimez bütün müdafaa filolarına talimat verilmiş ve bunlar derhal düşmana karşı uçmuşlardır.

Düşmanın hedefi Paris idi. Büyük bombardıman tayyareleri uçuşlarını durdurmak mecburiyetinde kalmışlarsa da diğerleri çok bulutlu olan havadan istifade ederek müdafaa hattını iki defa yarmağa muvaffak olmuşlardır.

Ve hedeflerini teşkil eden (Leburje) (Le Bourget) tayyare karargâhının üzerine gelerek bombardımanı takliden hava fişekleri atmışlardır.

Takip tayyareleri bunları her iki defasında da geriye püskürtmüşlerdir.

Fakat mütehassısların mütalea sına göre düşman tayyare karargâhını tahribe tamamile muvaffak olmuştur. Hedef Nansi olmak üzere mukabil bir taarruz yapılacaktır. Kaydedildiğine göre müdafaa filolarına telsizle gelen maûmat sayesinde düşmanın taarruzunu geçiştirmek imkânı hasıl olmuştur.

—o—

Amerika filosunun manevraları

Vaşington, 30 (A.A.) — Bahriye nezareti, Atlas filosunun Bahrimuhite hareketi tarihini 29 eylül olarak tespit etmiştir. Torpido muhripleri müstesna, bütün filo evvelâ Kübada Guantanamo'ya gidip manevralara iştirak edecektir. Makon Drijabli de Panama kanalını filo ile beraber geçecektir.

—o—

Terfi eden polis memurları

Ankara, 30 (Hususî) — Dün müsabaka imtihanında kazandıkları bildirdiğim polis memurlarının imtihan neticeleri emniyet umum müdürlüğünden alâkadarlara bildirilmiştir. Kazanan 182 efendi Cümhuriyet bayramını müteakip ikinci Teşrinden itibaren müktesep yeni hakları olan 3 üncü komiserliğe terfi edeceklerdir. İmtihanda kazanmıyan 600 küsur efendi de komiser namzetliğini ihraz etmişlerdir.

Sovyet Rusyanın Milletler cemiyetine girmesi güçleşiyor mu?

Londra, 31 (A. A.) — Deyli Herald gazetesinin siyasî muharririnin iddiasına göre Sovyet Rusyanın Milletler Cemiyetine girmesi birdenbire beliren ciddî muhalefetler yüzünden tehlikeye girmiştir. Amele fırkasının naşiri efkârı olan mezkûr gazete diyor ki:

"İsviçre kabinesinin pazartesi günkü içtimaında Sovyet Rusyanın kabulü aleyhinde rey vermeği kararlaştıracağı muhakkaktır. Holanda ile Beliçka aleyte mi rey verecekler, yoksa sadece müstenkif mi kalacakları hususunda henüz müteredditt bulunuyorlar. Hattı hareketleri şüpheli olan diğer devletler arasında Macaristan ve Kanada ile bazı cenubî Amerika devletleri de vardır. Bir memleketin milletler cemiyetine kabulü için sülüsan ekseriyet kâfi ise de heyeti umumiyede kuvvetli bir muhalefeitn mevcut olması, reyini ittifakla vermesi icap eden meclis te Sovyet Rsuyanın daimî âzalık alması meselesinde entrikaları teşvik edebilir. Vaziyet o kadar ciddîdir ki İngiliz ve Fransız hükûmetleri bazı devletler nezdinde hattı hareketlerini anlamak için anket yapmaktadırlar.

Bir gazete müvezziini öldürdüler

Madrit, 30 (A.A) — "İşçi dünyası,, isimli komünist bir gazetenin müvezzii meçhul birisi tarafından öldürülmüştür. Cinayet kalabalık bir halk mahallesinde olmuş, büyük bir heyecan uyandırmıştır. Polis, cenaze merasimi esnasında hâdiseler olmaması için tedbirler almaktadır.

—o—

Göring M. Hitlerin muavini olacak

Berlin, 30 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Bazı siyasî mahafilde, Führer — Beşvekil — in temsili meselesinin Nazi fırkasının Nuremberg kongresinde halledileceği bildirilmektedir. Halen M. Hitlerin fırka idaresindeki mümessili olan M. Hess şimdiki vazifesini muhafaza edecek ve M. Göring bir nevi Başvekil muavini olarak M. Hitleri temsil edecektir.

Viyana isyanı için Almanyadan para alanlar

Viyana, 30 (A.A.) — İstefani ajansına bildiriliyor:

Gazetelerin haber verdiklerine göre, çiftçi fırkasının isyanda iştiraki bulunduğuna dair mühim ifşaat vaki olmuştur. Elyevm Çekoslovakyaya sığınmış bulunan eski nazırlardan Bahcinger ve daha bazı şahsiyetlerin, isyanı tertip etmek için Münihten dolgun para almış oldukları söylenmektedir.

Viyana, 30 (A.A.) — Enstal'da temmuz isyanına kumanda etmiş olan ve bir jandarmayı öldürdüğü de sabit bulunan Nazi Franzebner idama, diğer iki asî müebbet küreğe ve on kişi de 10 seneden 20 seneye kadar muhtelif kürek cezasına mahkûm olmuşlardır.

Harice posta ve telgraf havalesi yapılabilecek

Ankara, 30 (Hususî) — Bir müddettenberi muattal bulunan haricî posta ve telgraf havalesi muamelesine yeniden başlanacaktır. Umum müdürlük, baş müdürlerle, hangi devletlerle muameleler yapılacağına dair muhabere etmektedir.

Posta ve telgraf umum müdürü Edip Cemil Bey yakında Garp Anadolusu ve Trakya vilâyetlerine gidecek telgraf ve posta işlerini tetkik edecektir.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

CÜMHURIYET — Harbiyenin yüzüncü yıldönümü münasebetiyle bu kıymetli müessesemizden bahseden Yunus Nadi Bey "Denebilir ki Türkiyede Avrupaî mânasile içtimaî yeniliğin hakikî beşiğini Harbiye teşkil etmiştir,, diyor ve şöyle devam ediyor. "Buradan hersene fazla talebe çıkıyor ve bunların hepsi inzibatî bir yenilik âmili olarak memleket içine dağılıyordu. Bu işin tam yüz sene böyle devam etmiş olduğunu düşünmek, Harbiyenin memleket hayatı üzerinde oynadığı müessir ve devamlı rolü anlamağa kifayet edebilir. Nihayet Harbiye bize Gaziyi, İsmeti ve onların pek çok silâh ve irfan arkadaşlarını hediye etmiş olan müessesedir.,,

MİLLIYET — İbrahim Necmi Bey "Kurultaydan çıkarken,, başlıklı yazısında Türk Dili Tetkik Cemiyetinin Kurultaydan evvelki çalışmaları ve Kurultaydan sonra çalışma programı hakkında malûmat vermektedir. İbrahim Necmi Bey Dil Cemiyetinin tuttuğu çalışma yolunu şu suretle anlatıyor: "Hepsini birden ve en iyisi diye ayak diremek, elden geleni anıklayıp ortaya koymak, hiç birinin üzerine en son ve en iyi damgası vurmadan her verimi basıp çıkarmak.,,

ZAMAN — Ebüzziya Zade Velit Bey bugünkü makalesinde kurtuluş savaşımızdan bahsetmekte ve Anadoludan muzafferiyet haberi geldikçe İstanbuldaki işgal kuvvetleri arasında bir "korku,, belirdiğini anlatarak bu itibarla İstanbulluların sevincinin iki kat olduğunu söylüyor.

Yeni Tayyareler

Dün Yeşilköyde ad konma merasimi yapıldı

Halkımızın, yardım gayesile verdikleri para ile Tayyare Cemiyeti bu sene 26 tayyare satın almıştır. İstanbul halkının satın aldığı Beykoz, Kadıköy ve Kartal tayyarelerine dün Yeşilköyde ad konma merasimi yapılmıştır.

Yeşilköy hava meydanında binlerce halk toplanmıştı. Merasime saat on altıda Kartal Gençler Birliği muzikasının çaldığı İstiklâl marşı ile başlanmıştır. Müteakiben şehir namına Refik Ahmet Bey bir nutuk söyliyerek dedi ki:

"— Memleketler, kara ve deniz hudutlarında olduğu gibi belki de onlardan daha fazla hava hudutlarında hazır bir halde olmazlarsa kendilerini bekliyen büyük tehlikeden kurtulamazlar. Bu tayyareleri orduya hediye eden İstanbul halkına yaptığı işin büyüklüğünü ve değerini üverken gelecek yıllarda bunların sayılarını arttırmak, memleket havasını hiç bir yabancı gölgenin asla yaklaşamıyacağı bir hale getirmek için hiç bir fedakârlıktan çekinmiyeceği yolundaki ümit ve dileklerimi söylemeğe lüzum bile görmüyorum. Tayyarelerimizi almak uğrunda hamiyet ve fazilet savaşımız hepimize kutlu olsun.,,

Refik Ahmet Beyden sonra Beykoz halkı namına söz alan doktor Hüsnü Bey, tayyarelerimizin yalnız kaza isimlerini taşıyacak kadar az olduğu, halbuki nahiyelerimizin, hattâ köylerimizin isimlerini taşıyacak kadar çok olmasını istediğini söyliyerek demiştir ki:

Gazinin nutkundan (olamaz) kelimsei silinmiştri. Arkadaşlar, olamaz olamaz. İstedikten sonra herşey olur. Biz, yaşamasını bilen bir milletiz. Bunu yapacağız.,,

Kadıköy halkı namına kürsüye gelen doktor Etem Vassaf Bey bütün hazırunu, tayyare şehitlerinin ruhu için bir dakika sükûta davet ettikten sonra heyecanlı bir hitabe irat etmiştir. Müteakiben Tayyare Cemiyeti Müdürü İsmail Hakkı Bey de bir nutuk söyledikten sonra birinci fırka muzikası tarafından Cümhuriyet Onuncuyıl marşı çalınmış ve marşa halkımız da iştirak etmiştir. Bundan sonra da tayyarelerin bulunduğu yerlere gidilerek kazalar mümessilleri taraflarından tayyarelerin kurdeleleri kesilmiştir. Sonra da misafirlere üzüm şerbeti, pisküvi ikram edilmiş ve halkın coşkun tezahüratı arasında üç tayyaremiz İstanbul âfakında uçuş yapmıştır.

—o—

Gaziantep üzümleri

Gaziayıntap üzümleri, her memleketin üzümlerinden meşhurdur denebilir. Bilhassa bu üzümler uzun müddet dayanmak hassasını haiz olduklarından çok makbuldürler. Son senelerde bu üzümlerin istihsalâtı arttığından Ayıntaplılar üzüm ihracatı yapabilmek salâhiyeti istemektedirler.

Benim görüşüm:

Tarihî günler ve einstein nazariyesi

Son zamanlarda, matbuatta şu nevi haberler dikkate çarpıyor:

Meşhur âlimEinsteinin (Aynştay - nın) "nisbiyet nazariyesi" , diğer bazı âlimler tarafından çürütülmüştür. Bunun boşluğu anlaşılmıştır. Tanınmış fizikçinin şöhreti, bu yüzden, bir sabun köpüğü gibi sönmek tehlikesine maruzdur!

Gerçi Fransız matbuatı da ayni şeyleri yazıyorsa da, insanın içine şüphe gelmektedir: Almanlar, ırkçılık mesele - si dolayısiyle, sionist olan bu Einste - ine epeyce garaz bağladılar. Dünya efkârı umumiyesine, ne zaman, yahudilerin Almanyada gördükleri fena mua - mele mevzuu bahsedilse, herkesin ak - lına meşhur musevi Alman geliyor:

— Onun hakkında da bu muamele reva görülmeli miydi ya? -diyoruz.

Her halde, Einstein hakkında zihinlere sokulan, bu şüphe, Hitlercilerin son derece ekmeğine yağ sürmüştür. Göbbelsin propaganda nezareti, bu şayia - nın yayılması uğrunda altınlar sarfetse yeridir.

Fizikçi Alman yahudisinin yanılıp yanılmadığını söylemek selâhiyetini ne kendimizde, ne de tanıdıklarımızda bu - luyoruz. Bu, profesörlerin de değil, mütabahhirlerin hükmüne bağlıdır. Ancak şu kadarı var ki, "nisbiyet nazari - yesi,, âdeta gündelik sözlerimiz arasına girmiştir.

Bu mefhum, son derece pratiktir. Yüksek bilgiler için olmasa bile, hayattan alınma misaller için biçilmiş kaftandır:

— Her şey nisbî!..

Bunu ispat eden yüz bin misalle mütemadiyen burun burun a gelmiyor muyuz?. Dün, gene, 30 Ağustos bayramı münasebetiyle düşündüm :

Daha dün gibi yahu.. Demek o zamandan bu zamana kadar on küsur sene geçmiş?.. Zafer günleri, bana, pek yakın bir zamana aitmiş gibi görünü - yor... Buna rağmen şu on yıl içinde maruz kaldığımız değişiklikler, anamızın babamızın zamanındanberi böyleymiş intibaını veriyor: Arap harflerile gazetelerin basıldığı, fesin giyildiği, annelerimiz, hemşirelerimizle beraber gezme yerlerine gidilemediği devirler, gûya Nuh Nebi devrine ait.. Bunları Biz yaşamamışız.. (Hele sonuncusu!) Düşünün: Kadınımızla birlikte tiyatroya, sinemaya gidemezdik, tramvayda yan yana, oturamazdık, yahu.. Hem de kaç sene evvel... Keza, 1908 meşrutiyet inkılâbı da pek o kadar eski gelmiyor da, onun hemen bitişiğinde olan Sultan Hamit devri, ne uzak, ne uzak..

Şaşılacak şey: 1908 ile İttihatçıların kaçmasına rastlıyan 1918, on sene içine sıkışmış...

O ümitli günler, onları takip eden inkisarlar, —Bulgaristan istiklâli, 31 Mart, İttihatçı, İtilâfçı kavgaları, Arnavutluk ve Yemen gaileleri, Trablus harbi, Balkan felâketi, Mahmut Şevket Paşanın katli, İttihatçı diktatörlüğü — bu müddetin sade (birinci nısfına) sı - kışmış. Zira, 1914 ten sonra, Umumî harp... Halbuki, saydığım mühim hâdiselerin her biri birer asır sürmüş intibaını bana veriyor.

Sene denen zaman ölçüleri içine hâdiselerin bu kadar garip ve şaşılacak tarzda girmesi, nisbiyet nazariyesinin büsbütün boş bir şey olmadığını anlatmıyor mu? Einstein, eğer fizik âleminde iflâs etse bile, avam dilinde bir kelimesi ve her dimağda bir mefhumu kalacaktır.

(Va-Nû)

Mezuniyet imtihanları

Lise ve orta mekteplerin mezuniyet ikmal imtihanlarına yarın saat 8,5 te başlanacaktır. İmtihanlara riyaset edecek olan komisyonlar maarif müfettişi Reşat Nuri, Ekrem, Fethi İsmail, Harun Reşit ve Halit Beylerden mürekkeptir. Resmî mekteplerin imtihanları kendi mekteplerinde yapılacaktır. Hususîlerin imtihan olacakları mektepler liste şeklinde alâkadarlara tebliğ olunmuştur. Bütün ecnebi ve akalliyet mektepleri Galatasaray lisesinde imtihan olacaklardır.

At yarışlarının sonuncusu

Bugün Veli Efendi çayırında yapılacak; yarışlara 25 at girecek

Vilâyet baytar müdiriyeitnce tertip edilen at yarışlarının altıncı ve sonuncusu bugün yapılacaktır. Bu yarışlara 25 at iştirak edecektir. Yarışlar şu şekilde olacaktır:

Birinci koşu (Handikap):

Üç yaşındaki yerli, yarımkan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsustur. Bu koşuya 4 at iştirak edecektir.

İkramieysi: 190 liradır. Birinciye 120 lira, ikinciye 50 lira, üçüncüye 20 liradır. Duhuliyesi 1,90 liradır. Mesafesi 1.400 metredir.

İkinci koşu:

Üç ve daha yukarı yaştaki haliskan İngiliz at ve kısraklara mahsustur. Bu koşuya 4 at iştirak edecektir.

İkramiyesi 470 liradır. Birinciye 395 liradan maada bu koşuya giren hayvanlar için verilen duhuliye ücretlerinin mecmuu, ikinciye 55 lira, üçüncüye 30 lira verilecektir.

Duhuliyesi 4,70 liradır. Sıklet üç yaşındakiler 53 kilo, 4 ve daha yukarı yaştakiler 58 kilo taşıyacaklardır. Mesafesi 1.800 metredir.

Üçüncü koşu (İkinci İnönü koşusu):

İki yaşındaki yerli haliskan erkek ve dişi taylara mahsustur. Bu koşuya beş at iştirak edecektir.

İkramiyesi: 1020 liradır. Birinciye 850 liradan maada bu koşuya giren hayvanlar için verilen duhuliye ücretlerinin mecmuu, ikinciye 120 lira, üçüncüye 50 liradır.

Duhuliyesi 10.20 liradır. Sıklet 56 kilodur. Birinci İnönü koşusunu kazanan taya üç kilo ilâve edilir. Mesafe 1000 metredir.

Dördüncü koşu:

(Handikap) (Uzunçayır koşusu) — Dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarımkan İngiliz at ve kısraklarına mahsustur. Bu koşuya 8 at iştirak edecektir. İkramiyesi 510 liradır.

Birinciye 435 liradan maada koşuya giren hayvanlar için verilen duhuliye ücretlerinin mecmuu, ikinciye 55 lira, üçüncüye 20 liradır. Duhuliyesi 5,10 liradır. Mesafesi 2100 metredir.

Beşinci koşu:

Dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarımkan arap ve halis atep ve kısraklara mahsustur. Bu koşuya 4 at iştirak edecektir.

İkramiyesi 255 liradır. Birinciye 180, ikinciye 55 lira, üçüncüye 20 lira. Duhuliyesi 2,55 liradır. Sıklet: Dört yaşındakiler 58 kilo, beş ve daha yukarı yaştakiler 60 kilo taşıyacaklardır. Mesafesi: 2.800 metredir.

Dün geceki kabul resmi

Hariciye Vekilimiz Doktor Tevfik Rüştü Beyin kızı Emel hanımla Hariciye Vekâleti memurlarından Fatin Rüştü Beyin evlenmeleri münasebetiyle, Reisicümhur Hazretleri tarafından dün gece Dolmabahçe Cümhuriyet sarayında bir resmi kabul yapılmıştır.

Resmi kabulden sonra bir suare verilmiş ve suare derin bir neşe içinde geç vakte kadar devam etmiştir.

Hariciye Vekilimizi ve yeni evlileri candan tebrik ederiz.

Amerikalıların malları

Büyük harp esnasında malları müsadere edilmiş olan Amerika Birleşik hükûmetleri tebaasının zarar ve ziyanlarını tazmin için teşekkül eden muhtelit komisyon, mesaisine devam etmektedir. Komisyonda müzakeratı Türkiye namına Muhtelit mübadele komisyonu Türk murahhası reisi Esat beyle Amerika hükûmeti namına profesör Nielson idare etmektedir. Amerikalılar, zarar ve ziyan istiyen Amerika tebaası talipleri hakkında birer dosya hazırlamışlardır. Bu dosyalar komisyonda birer birer tetkik edilerek taleplerine ne dereceye kadar şayanı kabul olduğu hakkında kararlar vermektedir. Komisyon her hafta cumartesi, salı, perşembe günleri toplanmaktadır. Amerikalılar komisyona şimidye kadar 405 dosya vermişlerdir.

Belediye intihabat hazırlıkları

Belediye intihabatı dolayısiyle toplanan intihap encümenleri bugün kazalarda faaliyete geçeceklerdir. İntihap defterleri bugün asılacak, altı gün askıda duracak, bu müddet içinde itirazlar dinlenecektir. Altı günden sonra defterler tetkik edilecek ve yeni ilâv edilen isimlerle tekrar asılacaktır. Defterler iki hafta daha askıda kalacaktır. İntihap günü büyük tezahürat yapılacak, şehir donanacaktır. İntihabat 1927 senesinde yapılan tahriri nüfusa göre yapılacaktır. Yani İstanbul şehir meclisine 67 âza seçilecektir.

Ağır yaralandı

Şoför Kâzımın idaresindeki spor otomobili Elif hanım isminde bir kadına çarparak ağırca yaralamış, şoför yakalanmıştır.

Elinden yaraladı

Galatada Yazıcı sokağında Hacı Sait apartımanında oturan Eşref ile Kâni kavga etmiş ve neticede Kâni bıçakla Eşrefi elinden yaralamış, kendisi yakalanmıştır.

Denizde boğuldu

Beylerbeyinde Tiyatrocu Hüseyin efendinin yanında çırak Ahmet ismindeki çocuk denize girerek boğulmuş, cesedi çıkarılmıştır.

Suçlu yakalandı

Feriköyünde oturan Bedros kızı Haylakinin alâkadar bulunduğu Şoför Aliyi Bedrosun damadı Ahmet bıçakla yaralamış, suçlu yakalanmıştır.

Yolda öldü

Çatalcalı Ahmet ağa isminde biri dün Edirnekapısından çıkıp Çatalcaya giderken birdenbire düşüp ölmüştür. Ahmet ağanın zabıta doktoru kalp durmasından öldüğünü tesbit ederek gömülmesine ruhsat vermiştir.

Sebepsiz

Zibade alüfte güruhundan Neriman kadının sebepsiz olarak Yaşar isminde biri yüzünün muhtelif yerlerinden jiletle kesip kaçmış, bilâhare yakalanmıştır.

Yeni tramvay tarifesi

Bütün tramvay hatlarında yarından itibaren yeni ücret tarifesinin tatbikına başlanacaktır. Tramvay şirketi tarafından bu hususta yapılan hazırlıklar nihayetlenmiştir. Bu akşamdan itibaren biletçilere yeni biletlerin dağıtılmasına başlanacaktır. Bu gece tramvaya binecek olanlar son defa olarak eski tarifeye göre ücret vereceklerdir.

Tahir beyin yerine

Hukuk Fakültesinden Tahir beyin istifa etmesi üzerine münhal kalan Dekanlığa Kanunu medenî profesörlerinden Saim Beyin getirilmesi muhtemeldir. Ayni zamanda bu yere Alman profesörlerinden Pr. Röpkenin de getirileceği söyleniyor. Kendisi halen Hukuk Fakültesi nazarî iktısat Ordinaryüs Profesörüdür.

Buzhanelerde ihtikâr

Buzhanelerde yapılan ihtikâr hakkında tüccarların yaptıkları müracaatların ticaret odasınca tetkikatı ikmal olunmuştur. Oda idare heyeti, oda tetkikat şubesinin ve komisyonunun bu hususta ki raporunu tetkik ettikten sonra meseleyi oda meclisine bildirmeğe karar vermiştir.

Bu seneki pamuk

Mısır hükûmetinin son resmî tahminlerinin gelecek Mısır pamuk rekoltesini sekiz buçuk milyon kental olarak kestirmesine rağmen, şimdi 9,5 milyon kental ümit edilmektedir. Geçen sene Mısır pamuk rekoltesi az olduğundan elde fazla bulunmadığı bildirilmektedir.

Iskenderye Konseyimiz

Sabık Hukuk Fakültesi profesörlerinden Mithat Bey, İskenderiye ticaret konseyliğine tayin edilmiştir. Mithat bey İskenderiyeye giderek yeni vaizfesine başlamıştır. Mithat Bey, ilk iş olarak İskenderiyeden Türkiyeye mal gönderen tüccarları toplıyarak hasbihalde bulunmuştur.

SİYASET

Ispanyada muhtariyetçi ve ayrılıkçı hareketler

İspanya, parçalanmak tehlikesine maruz bulunuyor. Muhtariyetçi hareketler, bu memlekette, istiklâlci bir hal almağa bile başlamış, Madrit muhitini korkuya ve telâşa düşürmüştür.

Malûm olduğu üzere, İspanya krallığı, yarımada içinde oturan muhtelif eski tarihî teşekkülleri birleştirmiş bulunuyordu. Daha evvelleri, bir krallık, Avrupa kıtasının hemen yarısını kendi hüküm ve nüfuzu altına almıştı. Kanuni Sultan Süleyman nasıl büyük bir imparatorluk kurabildiyse, ikinci Filip te ayni derecede ihtişamlı ve kudretli bir hükümdarlığın başındaydı. İspanyollar, bütün Garbî Avrupanın en zengin ve geniş devletini yaratmışlardır. Bilhassa, mükemmel bir donanma yapmış olmaları ve Amerikayı Kristof Kolomb sayesinde keşfederek bu zengin kıt'ayı diğer milletlerden evvel istismara başlamaları , İspanyaya oluk oluk altınlar akıtmıştı.

Arapları kovmuş olmak ta, onlara ayrıca bir gurur vermişti. Manen yükselmişler; Fransızlara bile nümune teşkil eden bir edebiyat yaratmışlardı.

İspanyolların Nagalûp Armada denilen emsalsiz donanmasını, İngilizler kıstırıp yaktıktan, mahvettikten sonra, bu milletin yıldızı söndü. Avrupada ve bütün dünyada, onların hâkimiyeti Büyük Britanyaya geçti.. İspanya, müstemlekelerini kaybetti. Zaten, hanedanlık usulleri dolayısiyle Avrupada da, devlet, inkısama uğramıştı. Nihayet, küçüle küçüle, İspanya yarım adasına sıkıştı. Orada üçüncü derece bir siyasî ve iktısadî teşekkül olarak mevcudiyetini idameye mecbur kaldı.

Büyük harbe iştirak etmiyen İspanya, pek çok paralar kazanmıştı. Bir müddet, onun refahı içinde yaşadı. Fakat, hem bu birikmiş servetin mahdut bir güzide sınıf tarafından sefihane tüketilmesi, hem iktısadi buhranların tesirleri sebebiyle muhalif fırkalar galebe çalarak krallığı devirdi. Fakat bu suretle başa geçmiş cümhuriyetçiler de, her kafadan çıkan sese ahenk veremez oldular. Sosyalist fırkaları metalibi bir tarafa bırakılsın; asıl İspanyanın şimal kısmında bulunan iki eyalet, daha doğrusu kendini nefsi İspanyollardan ayrı sayan Kafalonya ve Bask ahalisi, bir takım vergi maddelerini ve bunlar tarafından yapılan kanunları bahane ederek ayaklanmışlardır.

Fransa hududunda ve Bahrimuhit kıyısında olan Basklılar, ilk önce, belediyeleri vasıtasiyle serkeşlikte bulundular.. Mahallî teşekkülleri tarafından idare olunmakta ısrar ettiler. Şimdi ise, bunları gene Fransa hududunda , Akdeniz cihetinde olan Katalonyalılarla söz birliği olarak hareket ettiklerini ve İspanyadan tamamen ayrılarak müstakil devletler teşkil etmeğe uğraşmak derecelerine kadar vardıklarını öğreniyoruz.

Büyük harbe iştirak etmiyen İspanya, pek çok paralar kazanmıştı. Bir müddet, onun refahı içinde yaşadı. Fakat, hem bu birikmiş servetin mahdut bir güzide sınıf tarafından sefihane tüketilmesi, hem iktısadi buhranların tesirleri sebebiyle muhalif fırkalar galebe çalarak krallığı devirdi. Fakat bu suretle başa geçmiş cümhuriyetçiler de, her kafadan çıkan sese ahenk veremez oldular. Sosyalist fırkaları metalibi bir tarafa bırakılsın; asıl İspanyanın şimal kısmında bulunan iki eyalet, daha doğrusu kendini nefsi İspanyollardan ayrı sayan Kafalonya ve Bask ahalisi, bir takım vergi maddelerini ve bunlar tarafından yapılan kanunları bahane ederek ayaklanmışlardır.

Fransa hududunda ve Bahrimuhit kıyısında olan Basklılar, ilk önce, belediyeleri vasıtasiyle serkeşlikte bulundular.. Mahallî teşekkülleri tarafından idare olunmakta ısrar ettiler. Şimdi ise, bunları gene Fransa hududunda , Akdeniz cihetinde olan Katalonyalılarla söz birliği olarak hareket ettiklerini ve İspanyadan tamamen ayrılarak müstakil devletler teşkil etmeğe uğraşmak derecelerine kadar vardıklarını öğreniyoruz.

Bask ve Katalonya eyaletleri, İspanyanın en münbit, en cazip, en güzel kısımlarıdır. Nefsi İspanya bizim orta Anadolu arıklığından biraz daha münbittir. Eğer bu dağılma olursa, tarihin büyük milletlerinden biri, inkıraz merdiveninden büyük bir basamak daha inmiş sayılmalıdır.

Hüseyin Faruk

Sadullah Bey

İktısat Vekâleti Deniz Müşaşarı Sadullah beyin riyasetindeki İstanbul liman komisyonu şehrimizde çalışmaktadır. Komisyon, burada bir hafta daha tetkikatta bulunacaktır.

Tetkik edilmekte olan mesail arasında kömür depoları, liman tahmil ve tahliye tarifeleri meseleleri de vardır.

Selânik sergisi

Bu seneki Selânik sergisine memleketimizin resmen iştirak etmesinden sarfınazar edilmiştir.

Tarihî tefrika: 51 Yazan: **Ishak Ferdi**

Beşir ağa yavaşça Kâzım Beyin odasına sokuldu. Kapıda duran nöbetçi Arnavut silâhşorlardan biri idi. Nöbetçi harem ağasını görünce:

— Kapıyı açayım mı, ağam?

Diye sordu. Ağalar kendiliklerinden gelip gitmedikleri için Beşir ağanın zindana gelişi de elbette boş değildi. Nöbetçi harem ağasından cevap bekliyordu. Arap tereddütle elini koynuna götürdü.

— Şu puslayı Kâzım Beye veriniz!

Diyecekti.. Ve orada fazla kalmadan geçip gidecekti.

Arandı.. Bütün ceplerinin içini dışına çıkardı.. Necmiseherin verdiği puslayı bulamadı.

—Odamda unutmuşum galiba..

Diye söylenerek tersyüzüne döndü. Kâğıdı koynuna koyduğu muhakkaktı.. Tekrar Necmiseherin odasına gidip orada aramak pek mânasız olacaktı. Genç kadını lüzumsuz yere telâşa düşürmek hiç de doğru değildi. Beşir ağa ihtiyatı, tedbiri sever ağalardandı. Doğruca odasına gitti.. Düşünüyordu:

—Ya münasebetsiz bir adamın eline geçtiyse...

Beşir ağa bu endişe ile odasında epeyce dolaştı. Fakat, kâğıtta yazılı olan şeylerde telâş ve endişeyi icap ettiren ne vardı ki...?

Nihayet Necmiseher, Kâzım Beyin ahbabı idi.. Ve hatırını soruyordu.

Eh... İnsanlık göğe çıkmadı ya! Ele geçse de bundan Beşir ağa mı mes'ul olacaktı? Mektupta Beşir ağayı alâkadar eden bir tek kelime bile yoktu.

Birdenbire Beşir ğanın kapısı açıldı.

İkbal..

Bu hırçın kız da nereden musallat olmuştu?

— Ağacığım, demin koridorda sana söylemeğe unuttum: Ben bir az Kâzım Beyle görüşmek istiyorum. Ne olur? Beni onun yattığı odaya kadar götürsene..

Beşir ağa kaşlarını çattı:

— Ben kellesi koltuğunda gezen fedailerden değilim, yavrum! Aşağı kata ne kendim inerim, ne de seni indiririm...

— Necmiseher olsa bu fedakârlığı bir vazife gibi yapardın amma... Değil mi?

—Ne münasebet..? Benim nazarımda hepiniz birsiniz! Hepinizi ayrı ayrı severim...

— O halde beni Kâzım Beyin odasına götür... Haydi!

— Vallahi yapamam ben bu işi, kızcağızım! Üstüme varma.. Tüylerim diken diken oluyor.

İkbal yavaşça Beşirin kulağına eğildi:

— Ben Kâzım Beyi Necmiseherden fazla seviyorum, anladınmı? Beni onunla görüştürmezsen, yarın sabah efendimizin kahvaltısını götürdüğüm zaman her şeyi anlatacağım...

Harem ağası gözlerini açarak sordu:

— Hangi her şey, yavrum? Ne demek istiyorsun? Sözlerinden bir şey anlamıyorum...

İkbal müstehziyane bir tavrla:

— Necmiseherin yazdığı mektup elimde.. Anlıyor musun? dedi. Bu mektupta seni de onunla beraber zindana sürükliyecek cümleler var!

Beşir şaşalamıştı.

— Demek ki o mektup senin eline geçti ha...?!

Diyerek ağzını bir karış açtı..

İkbal koynundan mektubu çıkardı ve Beşir ağayı alâkadar eden cümleleri okudu:

"— Beşir çok sadık bir adamdır. Sana şifahen vaziyetimiz hakkında izahat verecektir.,,

İkbal gülerek sordu:

— Buna bir diyeceğin var mı?

Beşir ağa büsbütün şaşırmış, korkudan dizleri titremeğe başlamıştı.

— Demek ki beni aldatmış.. Kâfir kız!

Diye söylendi.

Beşir ağa Necmiseherin okuduğu mektuba mı inansındı? Yoksa İkbalin okuduğu satırlara mı..

Arap söyliyecek söz bulamıyordu.

İkbal:

— Bu vaziyetin gizli teşkilâtla alâkası var mı? Bir az bana da izahat ver canım!

Diyerek alay ediyordu.

Beşir, İkbalin elindeki mektubu kapıp yırtmak istedi:

— Haydi, böyle şakalar ikimizi de tehlikeye düşürür. Ver şu mektubu bana.. Yırtayım.

İkbal kaçtı ve mektubu göğsüne koyarak:

— Üzerime gelme! dedi. Avazım çıktığı kadar bağrırım. Saray halkını ayaklandırmıyalım..

Ve omuzlarına ince bir örtü attı:

— Mânasız lâfları bırak.. Beni Kâzım Beye götürecek misin, götürmiyecek misin? Onu söyle..!

Beşir ağa, böyle günün birinde İkbalin eline düşeceğini hatırından bile geçirmezdi.

Harem ağası genç kızın arzusunu yerine getirmekten başka kurtuluş çaresi olmadığını anlamıştı:

— Haydi bakalım, beni takip et, yaramaz kız!

Diye söylenerek kapıdan çıktı.

Arap önde, İkbal arkada.. Yavaş yavaş yürüyerek dar merdivenlerden sarayın zemin katına indiler.

Beşir Ağa silâhşorun yanına yaklaştı.. Kulağına bir şeyler fısıldadı.

İkbal biraz geride duruyordu.

Arnavut nöbetçi derhal zindan kapısını açtı ve bir kaç adım kenara çekildi.

İkbal, Kâzım Beyi bu kadar kolay görebileceğini ümit etmiyordu.

Taş odadan içeriye evvelâ harem ağası girmişti.

İkbal kapının önünde bekliyordu.

Kâzım Bey toprağın üstüne serilmiş bir hasıra uzanmıştı.. Beşiri görünce:

— Gene mi iradei seniye?.. Gene mi isticvap?...

Diye mırıldandı.

Beşir Ağa elini ağzına götürerek:

(Devamı var)

Çocuk

Sahifesi bilmecesinde hediye kazananların listesi

16 Ağustos tarihli bilmecemiz:
RUMELİHİSARI
idi. Doğru halledenlerden Fatihte Hafızpaşa caddesinde Şükran Halil H. 1 inci, Kumkapıda Aleksi Haçopulos 2-inci hediyemizi kazanmışlardır.

Kakao kazananlar

1 — Yeşilköy No. 35 R. Ziya. 2 — İstanbul Erkek lisesi Abdullah İ. 3 — İst. Ankara caddesi No. 60 Hikmet, 4 — Bakırköy Osman Şemsi, 5 — Feriköy 410 Rafet, 6 — Beşiktaş 18 Müzeyyen, 7 — Davutpaşa lisesi No. 9 İsmail Hakkı. 8 — Eyüp No. 22 Hamit Gültekin, 9 — Türbe Talât 10— Beşiktaş No. 105 Sabahattin. 11 — Şişli No. 7 Suzan. 12 — Galata 18. Y Levi, 13 — İlk mektep 412 İhsan . 14 — Galatasaray Danyal. 15 — Türk dili T. C. başkâtibinin oğlu Çetin Şükrü. 16 — Galata 11 Jak Bahar. 17 — Cerrahpaşa 34 Hadi. 18 — Bostancı ilk mektep Naime. 19 — Galatasaray lisesi Sadullah. 20 — Panagaltı 10 Güzin Hanımlar ve Beyler.

Çikolata kazananlar:

21 — Pangaltı 10 Magda. 22 — Harbiye 15 Saide, 23 Lita apartımanı 5 Maide. 24 — Hamam dere sokakta Naci. 25 — Taşkışla çavuş Lûtfi. 26 — Bristol otel Faruk. 27 — Şehzadebaşı 32 Nerime Adil.28-Gazi Osmanpaşa M. Fehamettin. 29 — Ortaköy ilkmektep Viktor. 30 — Beylerbeyi Adil. 31 — Beşiktaş 20 İffet.. 33 — Beşiktaş Akaretler Reşit. 34 — Beyoğlu 14 Osman Nedim. 35 — Sultanahmet 40 Kasım . 36 — İst. 56 ıncı mektep Esat Sait. 37 — Pertevniyal lisesi 184 Rauf. 38 — Kaleiçi 3 Kemal. 39 — Büyükada Kumsal Belkis. 40 Feriköy Paşa mahallesi 34 Mehmet Cenap Beyler ve Hanımlar.

Kitap kazananlar:

41 — Aksaray 63 Kemal. 42 Samatyadan Eleni. 43 — Burgazadasında Kenan. 44 — İst. 158 Nahide. 45 — Aksaray 47 Selâhattin. 46 — İstanbul erkek lisesi 830 Sami. 47 Beşiktaş 58 Emin. 48 — Kadıköy Acıbadem 10 İhsan. 49 — Konya askerî orta mektep 42. 50 — Panagaltı 10 Nermin. 51 Çadırcılar Mis Hara. 52 — İst. İnkılâp kitaphanesinde Kirkor. 53 — Sultanahmet 12 Kenan. 54 — Beyoğlu 2 inci mektep Macide. 55 — Tophane 14 Mina . 56 — Vefa lisesi 698 Feridun. 57 Gelenbevi orta mektepi 179 No. Nuri . 58 — İst. Lisesi 844 Hüseyin. 59 — Adapazarı R. Necdet. 60 — Büyükada 33 üncü mektep talebesi Tevfik.

Yazı defteri:

61 — Üsküdar 21 Yıldız. 62 — Vefa lisesi 416 Ahmet. 63 — Fatih Hasan bey apartıman Mesrure. 64 — Sirkeci Hüseyin Beyoğlu Saim. 65 — Adapazarı Nahit Kulem. 66— Büyükada 10 Pilâfidi. 67 — Adana 120 Süzan. 68 Edirnekapı 8 Sabri 69 — Tavşanlı Emin Sıtkı 70 Taksim 12 Ruhi Beyler ve Hanımlar.

Kart kazananlar

71 — Şehir yatı mektebi Renan. 72 — İstiklâl lisesi 350 Burhan. 73 Beylerbeyi 58 Fehime Ragıp. 74 — İstiklâl lisesi. 209 Feyyaz. 73 — Kadıköy Suzan Lûtfiye 76 — İcadiye Kemal . 77 — Büyükada Galip. 78 — Kartal 12 Suzan. 79 — Sultanahmet 66 Vedat, 80 — Sirkeci 3 Ali Fethi. 81 — Şişli Bulgar çarşısı Stize. 82 — Göztepe Nurettin. 83 — Kalamış 120 Bekir . 84 — Şişli Terakki lisesi 2 Fuat Vasfi. 85 — Noterdam desiyon 96 Habdam Raşit. 86 — Samatya 220 Sultana. 87 — Karaköy 61 Hirmat. 88 — Heybeli ada 30 Davut . 89 — Karagümrük 3 Adnan. 90 Eyüp orta mektep 3 Kemal. 91 — Galata 96 Niko. 92— İznik Tekin. 93 Büyükdere 35 Burhan. 94 — Kasımpaşa 4 Kâzım. 95 Beyoğlu Sıra serviler 109 Şükran, 96 — Kadıköy 30 Kadife sokağı. 97 — Samatya 1200 Melâhat. 98 — Galata Tünel Necati. 99 — Beyoğlu 25 Reşat. 100 — Fatih 2 Güzin. 101 — Beyoğlu 3 Adnan . 102 Adana 45 Fatma. 103 Eyüp 36 Hacer. 104 — Beşiktaş 23 Alaettin. 105 — Sultanahmet 2 Necip. 106— Kasımpaşa 11 Sühül. 107 — Unkapanı 54 Sadullah. 108 — Edirnekapı 53 Todori. 109— Tavas jandarması Orhan. 110 — Beylerbeyi 12 Süzan. 111— Büyükada Rafet. 112 — Cibali Yenitapu 19 Todor .

Pratik Hayat Bilgisi

Hayatta muhtaç olacağınız ameli malûmatı kolayca öğreniniz

— 51 —

Nakil ve tercüme hakkı mahfuzdur

Yazan: . Gayur

Muntazam gıda alması da hastalığın cereyan tarzında büyük tesir gösterir. Nekahat devresinden sonra bile rejimde gösterilecek bir kayitsizlik hastalığın nüksüne sebebiyet verebilir.

İptida hümma devam ettiği müddetçe süt, et suyu, mütenevvi ve bol meşruplar verilmelidir. Bunlar limonata, grag, şampanya, kahve, çay olabilir. Doktor et suyuna bir miktar tapyoka ilâvesi zamanını tayin eder. İki gün sonra da bir yumurta, donmuş et jelâtini, bir tatlı su balığı verilir. Çerez olarak iyi pişmiş bir kaç amasya eriği, pişmiş ve çekirdeksiz bir elma vermek kabildir.

Böylece derece derece yemek ziyadeleştirilir. Nekahat halinde olanlarda görülen fazla iştihaya rağmen bu usulden ayrılmamalıdır. Nihayet nekahat devresi ilerleyince bir kotlet ile gazözle sulandırılmış bir bardak Bordo veya Burgonya şarabı vermek mümkün olur.

İHTİLÂTLARI — Tifonun ihtilâtları çoktur. Ve her devrede görülür. En mühimmi bağırsaklar peritonitidir. Bu hastalık, tifonun üçüncü ilâ beşinci haftasında meydan alır. İptidasında pek hafif gözükebilir. Nakahat devresinde de görüldüğü olur birdenbire had devreye geeçr ve hastayı kurtarmak ümidi kalmaz.

Diğer bir ihtilâtta bağırsaklarda "ihtikanı dem,, dir. Bu hastalık bazı defa fazla kan zıyaına sebebiyet vermekle beraber o derece tehlikeli değildir. Fazla kan zayi edilince baş döner, kulaklar oğuldar ve hararet birdenbire düşer. Barsak ihtikanı demi eğer hafif geçiyorsa kazuratın zift veya katrana müşabih ve kanlı olması ile tebarüz eder. Doktora haber verilmesi şarttır. Gerek ifrazat, gerekse idrar daima dikkatte bulundurulmalıdır.

Kalp cihetinde kalp adalesi hastalanabilir.

Ciğerlerde zatürree, plörezi gibi hastalıklar görülebilir. Evvelce söylenilen entiseptiklere riayet ederek bunlardan tahaffüz mümkündür. Hastalığın iptidasında muhakkak biraz büronşit müşahede edilir. Bundan endişe etmemelidir. Nekahat esnasında ve daha sonra zaaf ve kansızlığın devamı müddetince verem tehlikesi vardır. Bu noktaya çok dikkat etmelidir .

Diğer ihtilâtlar boğaz tifosu, felç, iltihabı sahaya = Menenjit, rüyette ve samiada zaaf gibi arızalardır.

SİRAYET: — Tifolularla doğrudan doğruya temas ederek yahut pisledikleri eşyaya dokunarak olur. Hastaya yaklaşanlar yanında bulundukça hususî elbise giymeli, yanından ayrılınca burun, ağız ve ellerini antiseptik ile temizlemelidir.

İfrazatın, idrarın, ifrağatın da dezenfekte ve ta'kim edilmesine çok ehemmiyet verilmelidir.

Bunlar yarım litre kadar binde elli nisbetinde sülfat dö küvir mahlûlü ile karıştırıldıktan sonra lâğıma dökülmelidir. Eller binde on iki nisbetinde sülfat dö küivr mahlûlü ile yıkanmalıdır. Dezenfekte edilmesi müşkül olan eşya kabil olduğu kadar kullandırılmamalıdır.

Yatak odanın ortasına konmalı, bir de yerde ve duvardaki halılar kaldırılmalıdır. Hastaya bakanlardan başka kimseler ve bahusus çocuklar odaya alınmamalıdır. Hastayı öpmemeli, nefesini koklamamalı, odasında hiç bir vakit yemek yememelidir. Hastalık geçince oda tamamen dezenfekte edilmelidir.

Tifo hümmasından sakınmak için salgın zamanında içme suyuna son derece dikkat etmelidir. İçmek için sebzeleri yıkamak için ve az pişmiş gıdaları hazırlamak için kaynamış su kullanmalıdır. Yemeklerden evvel ellerini sabun ve fırça ile yıkamalıdır.

Ağzını kaynamış su ile çalkalamalıdır. Şu iyice hatırda kalmalıdır ki salgın olduğu zaman alkolizm, her türlü ifrat ve fazla yorgunluk hastalığa tutulmağı kolaylaştırır.

(Devamı var)

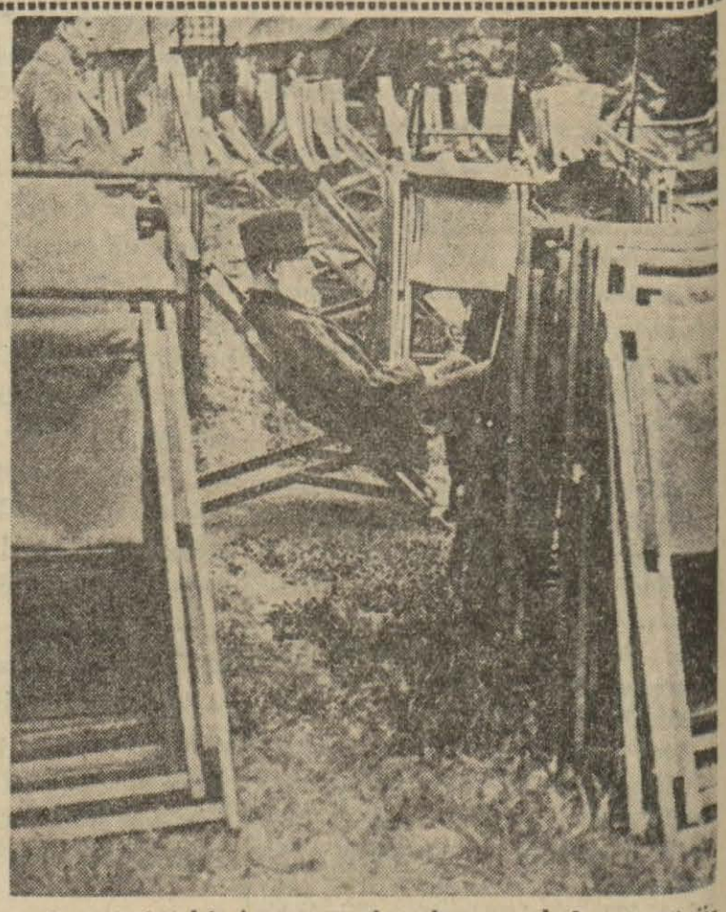

İngilterenin en meşhur ediplerinden biri olan Bernar Şov, kendisine mahsus huyları ile de meşhurdur. Bir kere gayet titiz bir adamdır. En ufak bir şeye karşı aksileştiği çok defa görülmüştür. Bazan yerinde olmakla beraber, bazan da hiç sebep olmadığı halde, her kesle kızdıracak derecede alay etmekten hoşlanır. İnsanlardan kaçar. Tenha, köşe bucak arar. Hattâ, nasılsa gittiği bir baloda fazla duramadığı, arka kapıdan usulca sıvıştığı anlatılıyor!

Resimde, onu Londrada Regentsparkta hava alırken görüyorsunuz. Herkesin gözüne ilişmemek için, sandalyeler arasına saklanmış, siperde oturuyor. İşte bu sırada gizlice resmi çekilmiştir!

Deniz Levazım Satınalma komisyonundan :

4000 kilo Beyaz Sabun : 2 Eylül 1934 Pazar günü saat 14 de Pazarlıkla.

64 adet yangın söndürme âleti : 2 Eylül 1934 Pazar günü saat 15 de Pazarlıkla.

Yukarda cins ve miktarı yazılı iki kalem eşya hizalarında yazılı gün ve saatlerde pazarlıkla alınacaktır. Şartnamelerini görmek istiyenler her gün ve pazarlığa gireceklerin de o gün ve saatlerde Kasımpaşada kâin Komisyona müracaatları. (5229)

HABER'in hikâyesi

Artık benimsin Zübeyde!

—Son sayıfadaki resme bakın! —

Müstemleke ordusunun başçavuşlarından İbni Furtas ile zevcesi Zübeyde, Fransız yüzbaşısı Henriyi evlerine gene misafir almışlardı. Bunu, âdeta gizli olarak yapıyorlardı. Zira hem Müslüman muhitinin dedikodusundan, hem de hükûmetin dikkatini celbetmekten korkuyorlardı.

Cezairin Fransızlar tarafından zaptedilmesi üzerine, gerçi, Müslüman kadınlarından bir çokları açılmış, saçılmış; hattâ içlerinden bazıları Fransızlara bile varmışlardı. Fakat, ne de olsa, bir zevcin, zevcesini Hiristiyana çıkarmasına iyi nazarla bakılmazdı. İbni Furtasa Müslüman muhitinde hürmet edildiği için, bu hüsnü nazarı kaybetmekten çekinirdi.

Gerçi, kendisi, evvelden çok mutaassıptı. Maneviyatında hâkim olan, yalnız bu dinî taassup ve müstemleke ordusuna merbutiyetti. Halbuki, sarışın Fransız zabiti, alaya tayin edilip kendisile sıkı fıkı ülfet ettiğinden beri, dünyayı görüşü değişmişti.

Henri, ona:

— Ben sol sosyalist fırkasına gizlice kayıtlıyım! -diyerek, itiraf ta bulunmuştu. -Bak, seninle dost olduk. Siz Araplar, dostluğa kıymet verirsiniz. Onun için, bunu, sütüne, namusuna havale ediyorum. Hem, sırrımı, sana, kendi çatının altında tevdi ettim. Bunu faşedemezsin!

İbni Furtas, taburda kendilerine verilen derslerden, bu sol sosyalistliğin ne olduğunu, hulâsaten öğrenmişti. Onun için, evvelâ, korkuyla gözlerini açtı. Sonra:

— Hakkın var... -dedi.- Sen, hem benim dostumsun, hem de sırrını bana kendi evimde tevdi ettin... Kimseye bundan bahsedemem... Lâkin, niçin böyle fırkalara filân girdin?... Buna niçin lüzum gördün?

Genç zabit, gayet natuktu... Arapla zevcesini evlerinde gizlice ziyaret ettiği geceler zarfında, beşeriyetin kurtuluş nazariyelerinden uzun uzadıya bahsetti:

— Biz, müstemlekelerin kurtulmasını, Arapların istiklâl kazanmasını isteriz... -diye telkinlerde bulundu.- Sizin başınıza musallat olan bu istilâcı ordunun aleyhindeyiz... Zira, benim millettaşlarım, seninkileri soymak için, işte, sana üniforma giydirmişler; başçavuş diye, bir de kulp takmışlar... Kendi dindaşların, kendi millettaşların aleyhine çalışıyorsun... Onların Fransızlar aleyhine kalkınmamaları için, bekçisin...

İbni Furtas heyecan içinde dinliyordu. Zübeyde de, bu söyleni - len sözlerin hakikî mânasını kavrayamamakla beraber, kocasının heyecanlanışını ve zabitin tesiri altına girişini alâkayla seyrediyordu.

Arada sırada Henriye dönüyor; göz ucu ile, memnunane ve minnettarane bakıyordu. Bu adam, hayatlarını yeni bir safhaya sokacak; genç kadının önünde yepyeni bir ufuk açacaktı... "Ah, kocam, Henrinin istediği yola girse...„ diye içi titriyordu.

Bundan kendisi için bir saadet doğacağına emindi. Zira, sarışın Fransız zabitinin son derece akıllı olduğuna itimadı vardı.

Bütün bu telkinlerin neticesi, İbni Furtas, Fransız müstemleke ordusuna karşı sadakatini kaybetti. Sağda solda aleyhte konuşmağa başladı. "Bizim kanımızı emiyorlar. Bizi istismar ediyorlar. İsyan etmeliyiz!„ gibi sözler ağzından düşmez oldu. Yalnız, dostuna karşı son derece hayran olduğu için, onu ele vermemek üzere asla ismini sarfetmiyor; bu fikirleri ondan aldığını kimseye itiraf etmiyordu.

Nihayet, bu kadarla da kalmadı... İsyan için bir nüve teşkiline bile çalıştı. Bunda, muvaffak ta oldu...

Fakat, yalnız nüve teşkiline... İsyana değil... Zira, cürmü meşhut halinde yakalanarak, divanı harbe verildi... Beş sene müddetle hapse mahkûm oldu.

. . . . . .

Zübeyde, şimdi, iki göz iki çeşme ağlıyordu:

— Netice neye vardı, görüyor musun?... -diyordu.- Beş seneye mahkûm edildi...Şimdi ben, ne yapacağım... Beş sene hem kocası olan, hem de olmıyan bir kadın vaziyetinde beklemek... Sonra onun hapisten çıkması... Aman yarabbi... Biz, böyle mi ummuştuk?

Sarışın zabit:

— Merak etme... -diye teselli etti.- Ben, işi, kat'î surette halledeceğim... Bana inan... Netice saadettir...

— Henri... Henri... Rica ederim... Şu meseleyi hallet... Sabrım kalmadı...

. . . . . .

Kışla hapishanesinin âmiri, o akşam, Henri idi. Bütün tertibatı, İbni Furtası kaçırmak üzere aldı. Hattâ, ona bir de silâh tedarik etti...

— Anladın, değil mi?... İlk geceyi Minhariye ormanında geçireceksin... İkinci gece; Finnurdaki Çoban kulübesinde kal...Öğle üzeri, Santura koruluğunun ağaçları seyrek yerine gel... Seni, orada, adamlarım karşılıyacak ve kaçıracaktır. Artık, istiklâl hareketini nasıl teşkil edeceğimizi kararlaştırırız...

— Hay Allah razı olsun senden... Seni, bu milletin başına Allah mı gönderdi?...

. . . . . .

Santura koruluğunun ağaçları seyrek yerinde, kendi ırkından bir müfreze ile karşılaştı. Ve neferler onu görünce:

— Yüzbaşı Henrinin dediği doğru çıktı... İşte... -diye sevindiler...

İbni Furtas ta sevindi:

— Demek ki, orduda, benim gibi bir çok istiklâl taraftarları daha var... İşte, beni kurtarmağa geldiler... Birleşeceğiz... Ve artık, arkası selâmettir... İsyan...

Fakat, müfreze, silâhlarını, İbni Furtasa çevirdi:

— Teslim ol...

— ?...

— Alçak... Tüfeğe davranıyor...

Dost sandığı askerlerin kendini yakalamak maksadile geldiğini anlıyan İbni Furtas, hakikaten, tüfeğe davranmıştı.

Lâkin, vakit kalmadan, bir yaylım ateş göğsünü kalbura çevirdi.

. . . . . .

Henri, o akşam, Zübeydeye müjdeyi verdi:

— İşte sevgilim, artık istediğimiz oldu... Tamamile biribirimiziniz... Evlenebiliriz... Tabiî, kocanı kendi elimizle ortadan kaldıramazdık... Mes'uliyet korkusu vardı... Onu, divanı harp kararile temizlemek kolayını aradım... Halbuki, ümidimiz hilâfına yalnız beş seneye mahkûm ettiler... Ben de, müsellehan kaçmasını temin ettim... Bu vaziyetteki firarîleri ise, kurşunla vurmak mübah olduğu için, mesele basitleşti... Artık, biribirimiziniz...

(Hatice Süreyya)

Asrî genç kızların adlarını nasıl çağırıyorlar?

Fakat bu, kuru fasulye ile Vermut içmiye, yahut likörle simit yemiye benziyor

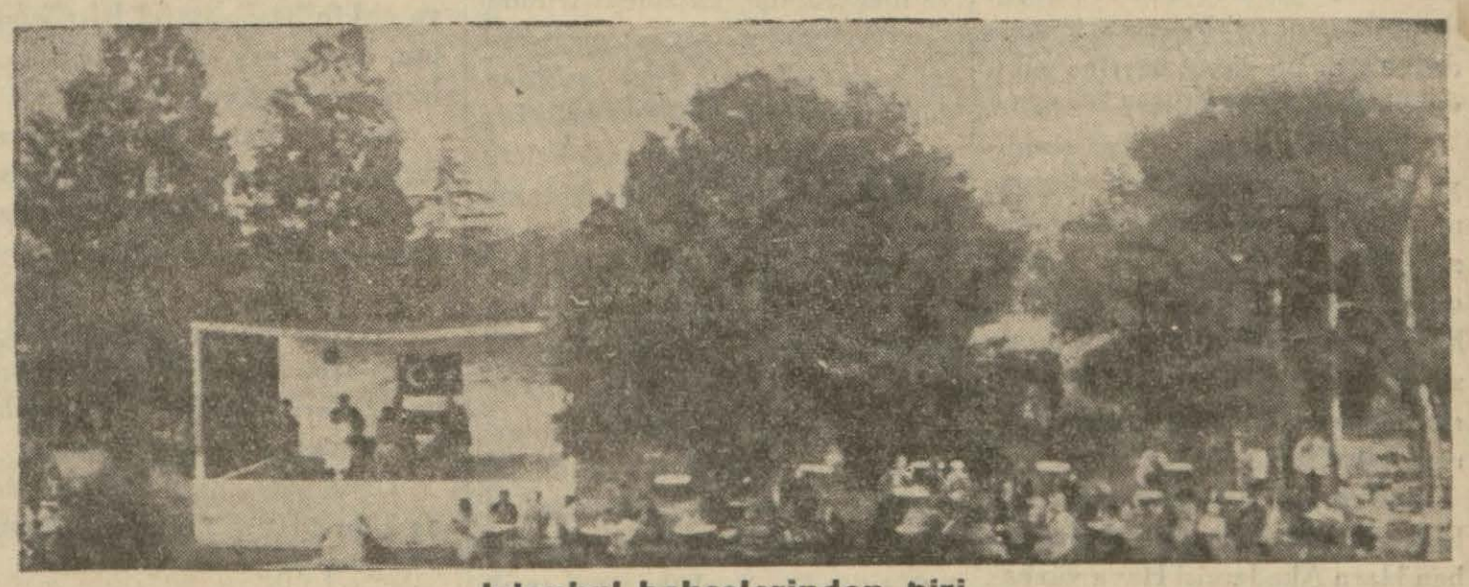

Istanbul bahçelerinden biri

Ada çamlıklarından Fatih Çarşambasına, Moda kenarlarından Çapa viraneliklerine kadar sirayet eden (Kız çağırma) tarzını biliyor musunuz?. Bilmiyorsanız ben size tarif edeyim: Çağrılan kızın adı ister iki, ister üç, ister dört, isterse beş, hatta altı yedi heceli olsun, fakat bu heceler mutlaka ikiye inecek ve meselâ (Meliha: Meli) (Sabiha: Sabi) (Huriye: Huri) (Safinaz: Safi) şeklinde söylenecektir. Nasıl söylenirse söylensin, herkesin kâhyası olmadığımız için, o bizim umurumuzda değil.. Lâkin bu yeni biçim at çağrışın en nane molla, yahut

Mahalle aralarında kâğıt helvacısı

düttürü leylâlık tarafı onun gene yeni çıkma ahengindedir. Duyduğunuz ve dikkat ettinizse, tabiî, farkında olmuşsunuzdur: Birinci heceler üç elif miktarı çekilecek.. Sonra, biraz yani bizim alaturka musikideki bir es kadar durulup daha kısa olarak ikinci hece bağrılacaktır: Mee...lii!.. Saaa.. bii!.. Huuu.. rii! Saaa.. fii!.. gibi.. Geçen gün baktım, Balatın üstü ile Karagümrüğün alt tarafındaki teneke mahallelerin birinde elindeki küçük gaz tenekeleriyle çeşmeye suya giden ayağı takunyalı, kısarak basma entarisi yellim yelâli çıplak ve sıska baldırları yer yer sivrisinek ısırıkları ve pire tersleriyle bezenmiş on iki, on üç yaşlarında sarışın bir kızcağız çeşmeye giden tozlu ve süprüntülü yolun biraz ilersindeki viranede tavukları kovalıyan kendi yaşındaki bir kız arkadaşına yukardaki eda ile kırıta kırıta bir sesleniş seslendi ki buna ben bile bayıldım:

— Maaa... zeez.. Maaa.. zeez!.. (Muazzez olacak).

Öteki, birden sesin geldiği tarafa döndü ve önü sıra kovaladığı tavukları, horozları filân unutup hemen ellerini çırparak ayni biçim yeni düttürüleylâ yapmacığı ile o da onun adını çağırarak sözde ona cevap verdi:

— Laaamii!.. Laaa.. Mii!.. (Lâmia olacak).

Derken, oradaki yarı teneke, yarı çinko, yarı tahta ve yarı katranlı bez kaplı, yerden yapma, alçak evlerden birinin açık penceresinden orta yaşlı bir kadın başı uzandı ve uzanmasiyle beraber de eski çeşit sunturlu kalayları bastı:

— Kız, yumurcak kız! Kız boyu bosu devrilesi kız! Kız, yerin dibine batası kız! Kız afacan ölümüne uğrıyası kız!

— Ne var anne!

— Ölünün körü var! Ocakta ateş geçti, kazanın dibi çayır çayır yandı.. Hani su?..

— Getireceğim anne!.

— Getiremez ol. Yolun ortasında durmuş da öyle Kocabaş Cemilenin peltek kızı deli Zibâ gibi ne bağrıyorsun?. Haydi çabuk, yürü suyu getir bakayım!

Zavallı kız bağırdığına bağıracağına bin kere pişman olmuş gibi önüne bakarak kös kös çeşmenin yolunu tuttu, öteki de:

— Geh bili bili kış kış kış..

Diye gene tavukları kovalamıya başladı.

* * *

Çıtkırıldımlık bazan iyidir ama, yerine göredir. Meselâ şu resimde gördüğünüz mükellef bahçedeki bembeyaz masalara kurulmuş, yanıbaşlarındaki nazeninim çalgı dinliyen küçük hanımlar orada biribirlerini:

— Meee..lii!.. Saaa.. bii!.. Huurii!.

Diye çağırırlarsa kulak alışkanlığı olduğu için orada kendilerine kimse aldırış etmez. Fakat, henüz sokaklarında bol bol alacalı macun, pekmezli mahallebi, keten helvası, mısır buğdayı, tahin pek-

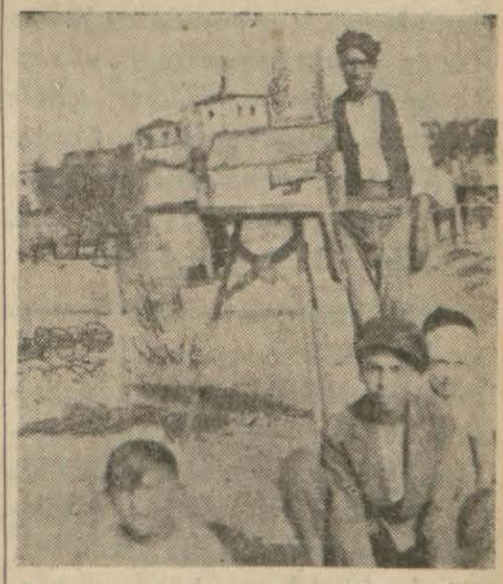

Kenar mahallelerde mısırcı

mez satılan ve kâğıt helvacısı tablasını yere indirdiği vakit sağdan soldan, önden arkadan sekiz on çocuk birden:

— Anne, ben de isterim!

Diye ağlamalı makaraları salveren kenar mahallelerde hiç bu çeşit isim çağırmalar söker mi?.

Hem, bu isimleri doğru dürüst çağırmak dururken Kocabaş Cemilenin peltek kızı gibi bunları sonlarından güdükleştirip başlarından uzatarak nota ile ıskala geçer gibi çağırmakta ne mana vardır?.

Oğlan kardeşleri, henüz biribirlerini:

— Ulan Âmet!.. Ne var, ulan Memet!

Diye çağırırlarken kenar semtlerdeki küçük hanımlar biribirlerini:

— Mee..lii!.. Saa.. fii!..

Diye çağırmaları kuru fasulye ile vermut içmeğe yahut likörle simit yemeğe benzer.

Osman Cemal

Büyük Gazinin yetiştiği ocak

(Baş tarafı 1 incide)

ralarını çok okuyunuz. Orada ibret levhaları boldur. Size teslim edilen Türk ülkesini çiğnetmeyiniz. Türk milletini refah ve saadet yolunda yürütmek için her zaman ölümü göze alınız. Hepinize vazifenizde muvaffakiyetler diler ve sevgi ile selâmlarım asil Türk milletinin fedakâr zabitleri."

Rauf Bey sonra kendisi de bir nutuk söyledi, Ulu Gaziyi saygı ile andı, genç zabitleri ant içmeye davet etti. Bu davet üzerine zabit vekilleri şu andı içtiler:

"Bu irfan kaynağından şimdiye kadar yetişmiş Türk kahramanlarından geri kalmıyacağımıza, biz de onlar gibi Türkün yükselmesi ve yurdumuzun ve Cümhuriyetimizin korunması için lâzım olursa kanımızı ve canımızı seve seve vereceğimize ant içiyoruz, ant olsun.,,

Anttan sonra Rauf Bey mektebin tarihçesini yaptı. Müteakiben Harp Akademisi Hava yüzbaşısı Tekin Bey bir nutuk söyledi ve dedi ki:

"— Bu kaynaktan yetiştiğimiz için öğünüyoruz. Türk zabiti olduğumuz için ne mutlu bize!...,,

Tekin Beyin nutku hararetle alkışlandı, sonra sınıf mektepleri namına muhabere mülâzimi Sabih Bey bir nutuk söyliyerek dedi ki:

"— Yüz senelik hayatı ile varlığımızın köklerini dünyanın varlığına perçinliyen bu ocak, her yüz yılda bir yaş daha gençleşmekte ve gençleştikçe nur ve irfan, ateş ve alev saçan ululuğu ile bir kat daha yükselmektedir. Muhakkak olan bir şey varsa, ikinci, üçüncü, hatta yüzüncü yüz yılını kutlulamak için burada toplananlar da bu ulu kaynağın ilk yüz yılı, yani bizim yüz yılımız içinde yarattığı bizim ve onların Mustafa Kemalin, varlıkların erişilmez büyüklüğü olarak tanıyacaklar, anacaklar, kutlulıyacaklardır.,,

Sabih Beyin nutku alkışlar arasında bittikten sonra Harbiye mektebi talebeleri namına Muhterem Bey kürsüye geldi, koca Harbiye diye söze başladı ve dedi ki:

"— Harbiye! İstibdat yıkımında yumruklara hız veren sen, Cümhuriyeti kuran başa ışık salan sen oldun. Senin şu mütevazı çatından fışkıran o alev Anafarta göklerinde şimşek gibi çakmış, İnönü ve Sakaryada yıldırım gibi akmış ve en son Dumlupınarda köpüklü bir kan denizi içinden zafer diye, güneş diye doğmuştur. O güneş, o Büyük Gazi bugün ulu bir millete baş, sen ona tan yerisin.,,

Muhterem Beyin nutkundan sonra askerî liseler namına Şükrü Galip Efendi, Deniz Harp mektebi namına Feyzi Hakkı, İhtiyat Zabit mektebi namına Cemal Arif Efendiler ve eski muharipler namına da Yüzbaşı Nafiz Bey birer nutuk söylediler. Nafiz Bey, Ulu rehberin peşinden her zaman yürümeğe hazır olduklarını söyledi.

Son olarak Birinci Ferik Cevat Paşa Hazretleri de bir nutuk söyledi. Cevat Paşa nutkuna başlamadan evvel en eski Harbiye mezunu olan mütekait Kâzım Paşanın bu büyük merasime rahatsızlığı yüzünden gelemediğini bildirdi.

Cevat Paşanın nutkundan sonra kürsünün karşısında hazırlanan ve altın yazılarla süslenmiş olan kütüğe yüzüncü yılın altın çivisi mektepten birincilikle çıkan zabit vekili Suat Bey tarafından çakıldı. Sonra Harbiye marşı çalındı ve söylendi. Kâzım Paşa ve diğer Paşalar müteakiben Harbiye mektebinin önündeki tribüne geçtiler ve biraz sonra geçit resmi başladı. Evvelâ yeni zabitler, peşlerinden yeni bahriye zabitleri geçti. Bunları Harbiye talebeleri, askerî mektepler talebeleri takip etti. Geçit resminden sonra içeri girilerek Gazi Hazretlerinin okudukları dershane görüldü. Bahçede oturuldu. Davetlilere limonata, pasta, dondurma ikram edildi.

Kutlulama merasiminden evvel saat ikide 600 yeni zabite Birinci Ferik Cevat Paşa tarafından diplomaları verilmiştir. Yeni zabitler üzerine Türk bayrağı serilmiş bir masanın üstüne ellerini koyduktan sonra ant içmişlerdir. Bu merasim sonunda Cevat Paşa ile mektep ve alay kumandanları tarafından birer nutuk söylenmiştir.

Harbiyede yapılan dünkü iki merasim de fevkalâde mükemmel olmuştur.

Tehdit

(Baş tarafı 1 incide)

ğı ve hattâ Mösyö Ruzveltin bile hırpalanacağı söyleniyor..

Madam Ruzvelt adresine böyle bir mektup geldiğini ifşa eden Cümhurriyaseti memurlarından biridir.

Madam Ruzvelte gönderilmiş olan bu mektubu, kendi açmış ve fakat bir tehdit mektubu olduğunu anlayınca Madam Ruzvelte vermiyerek lâzım gelen tedbirlerin alınması için polis âmirini haberdar etmiştir.

Haydudun niçin 170 bin ve 200 bin değil de 168 bin lira istediği herkesin nazarı dikkatini celbedecek kadar garip görünüyor.

Nevyork zabıtası, böyle bir meseleden haberdar olmazdan evvel, Zarn adında birini yakalamış bulunuyordu. Eskiden deniz tayyarelerinde makinistlik yapan ve 33 yaşlarında olduğu tahmin edilen bu adamın bir çok yerlere tehdit mektubu gönderdiği anlaşılmıştır, bu mektubu da yazanın Zarn olacağı tahmin ediliyor.

Nevyork polis âmirliği geceli gündüzlü bu meselenin halli için uğraşmaktadır.

Rusyadaki sporcularımız

Odesa, 30 (A.A.) — Menderek civarındaki yüzme havuzlarında müsabakalar yapıldı. Tribünler den başka havuzun etrafındaki kotralar ve vapurlar halkla dolu idi. 100 metreye 4 kişi girdi. Orhan 1—0, 8—4, ile ikinci, Halil üçüncü. 200 metre kurbağlamağa iki kadın girdi.

Leylâ üç elli beşle dokuzla ikinci oldu. 200 metre serbest dört kişi girdi. Hail, 2, 38—8 ile ikinci oldu. 400 metre serbeste dört kişi girdi.

Saffan 5, 24 — 2 ile ikinci, İhsan dördüncü oldu. 200 metre kurbağlamaya dört kişi iştirak etti. Alp 3, 9—2 ikinci, Adnan dördüncü oldu. Bayrak yarışını 2, 2—7 ile Kiyefte yapılan yeni Türkiye rekorunu tekrar kırarak kazandı. Su topunu 2—6 kaybettik. 1500 metreye dört hanım girdi. Leylâ Hanım, ikinci, Cavidan Hanım üçüncü oldu. İştirak eden dört hanım arasındaki mesafe çok azdı.

Bir eylûl sabahı kafilemiz saat

Her parçası ayrı bir heyecanla okunacak macera, kıskançlık, kuvvet, aşk ve seyahat romanı

ASLANLI HÜKÜMDAR

SÜLEYMANIN OĞLU

Yazan: Rıza Şekip

Tefrika No. 21

Güneşin çekilmesi ile doğan ay, gene suyu gümüşlemiş, etrafı bir gündüz gibi aydınlatmıştı. Büyük ve çirkin hayvanların başı kayıktan, on on beş metre kadar uzak larda görülüyordu.

Yavuzu, dalgın halinden uyandıran, Süleymanın yüzüne tatlı bir sevinç veren bir hâdiseyi kaydetmeden geçmek doğru olmıyacak.

Nehir kenarına su içmek için gelen aslanların dehşetli kükremeleri, onlara çoktandır işitmedikleri aşina bir ses gibi geldi.

Uzun uzun, hiç konuşmadan bu kükreyişleri dinlediler. Yavuzun genç ve parlak gözlerinde, acı bir hatıranın şeridi döndü ve iki damla yaş, onları daha parlak, daha ateşli bir hale koydu. Artık yaklaşıyorlar, demekti. Bu ıssız, ve vahşi yerde kulaklarına bir dost sesi gelseydi belki bu kadar heyecanlanmıyacaklar, bu kadar zevk duymıyacaklardı.

Hergül, Yavuzun gözlerindeki sevinç yaşını görmüştü. Ağzı kulaklarına kadar vararak, kuvvetli kolları ile, Yavuzun omuzlarından tutup sarstı ve:

— Boranın sesi mi? diye sordu.

— Hayır. Onun sesine benzemiyor.

. . . . . .

— 12 —

TİMSAHLI GEÇİT

Abdüssamedin yüzünde, tehlikeli yerlere yaklaşıldıkça, vahşi bir sevinç belirmeğe başladı. Hele Süleyman Cüneyneye kadar refakat etmek emrini almış olan (4) askeri orada bıraktıktan sonra kendilerini daha nazik bir vaziyette görüyordu.

Şimdi kuvvetçe, kayıktakilerden daha aşağı bir mevkideydiler.

Süleyman, işi Allaha bırakmıştı.

Endişeli bulunduğunu hissettirmemenin en mühim noktalardan biri olduğunu da aklından çıkarmıyordu.

Düşünüyordu:

Abdüssamet, kendi kendine, kendisi için de tehlikesi eksik olmıyan böyle bir işe girişemezdi.

Onun harekete geçebilmesi için, ya arkadan veya önden bir başka kayığın yardıma geçmiş olması icap ederdi.

Süleyman, şimdiye kadar, bu düşüncesini kuvvetleştirecek bir emareye rastlamamıştı.

O halde, Abdüssamedin, ne Gata, ne de Abdül Fakî ile alâkası olmaması lâzım gelirdi. Fakat, mesele böyleyse, niçin Mehmedin yüzüne dik dik bakmıştı?..

İşte bu küçük hareket Süleymanı endişeye düşüren yegâne noktaydı.

Ne olacaksa, timsahli geçitte olacaktı.

Burayı atlatabilirlerse bütün üzüntüsünün boş olduğunu görecek ve bundan memnun da olacaktı.

Süleyman, bütün bu ihtimalleri düşünerek Hergül'ün müteyakkız olmasını temin etmek istedi. Bu münasebetle onu, yanına çağırdı ve:

— Alfret, dedi. Sana bir endişemden bahsedeceğim; fakat bunu Blanşa hissettirmemek lâzım.

— Emin olabilirsin.

— Abdüssamedin, ben Abdül Fakî ve Gata ile alâkadar olduğunu sanıyorum. Bize timsahlı geçitte bir fenalık yapmalarından şüpheleniyorum.

— Bunu nereden anladın?

— Mehmedin bana timsahlı geçitten ısrarla bahsetmesinden ve Abdüssamedin de Mehmetten şüphelenmesinden. Mehmet ve arkadaşları muhakkak ki para mukabilinde kayığa alınmış adamlardır. Mehmedin Abdüssametle kavgasından ben bu neticeyi çıkarıyorum.

— Mehmet sana bundan bahsetti mi?

— Hayır. Açıkça değil. Fakat böyle olduğunu anlamak büyük bir zekâya ihtiyaç göstermez.

— Ohalde..

— O halde tedbirli bulunmamız lâzım. Biraz sonra önümüzden veya arkamızdan bir başka kayığın yardıma gelmesi icap edecek. Ne olursa olsun Abdüssamet böyle bir vazife ile muvazzafsa bunu yalnız başına yapamıyacaktır.

— Ben de tahmin ederim.

— Bu gece uyumamalıyız... Abdüssamedi bir an olsun gözden kaçırmamalı.

— Burası kolay. Fakat, tehlikeyi önleyebilmek için ne yapabiliriz.

— Şimdiden silâhlarımızı yanımızda bulundurmalıyız. En küçük bir harekette ateş..

(Devamı var)

Trene suikast

(Baş tarafı 1 incide)

Hâdise haber alınınca vak'a yerine derhal bir imdat ve hastane treniyle inzibat kuvvetleri gönderilmiş, ölü ve yaralılar toplanmıya başlanmıştır. Fakat bu sırada tufanı andırırcasına yağmur yağdığı için kurtarma işi fevkalâde güç olmuş, yaralıların bir kısmı da sellerde boğulmuşlardır. İlk kafile yaralı ve ölüler Harbine götürülmüşlerdir.

Bu suikast burada, Sovyetlerin şarkî Çin demiryollarında gûya tahribat yaptıklarını göstermek maksadiyle hazırlanmış bir tertip olarak tefsir edilmiş ve nefretle karşılanmıştır. Bu noktai nazar, bugün Harbinden gelen şu haberle de teeyyüt etmektedir:

"Japon ve Mançuko mahafilinin Sovyetler aleyhindeki tahrik faaliyetleri Pogramiçnaya istasyonundaki Sovyet konsoloshanesi nin ve bilhassa konsolos M. Stelmaş'ın şahsı etrafında temerküz etmektedir. Mançuri ve Japon gazeteleri mumaileyhi Çin şark demiryollarındaki tahribat faaliyetine iştirak etmekle açıktan açığa itham ediyorlar. Demiryolları memurlarının klübünde mezkûr istasyon müfrezesi tarafından yapılan taharriyat bir netice vermemiş olmakla beraber klüp hükûmet tarafından gene kapatılmıştır. Harbinin iyi malûmat alan mahafilinde söylenildiğine göre Sovyet konsolosuna yapılan taarruzlar Sovyet Rusya ile Japonya arasında vahim bir ihtilâf çıkarmayı istihdaf etmektedir.

Beyaz Irk

(Baş tarafı 1 incide)

bir İmparatorluğun muhafazası güçtür. Doğumların azalışının, bir milleti nereye götürdüğünü tarih gösterir...,, demektedir.

Mösyö Musolini, buradan tekrar Fransanın vaziyetine geçerek, "bugünkü hâdise böylece devam edecek olursa, 20 nci asrın sonuna doğru Fransa nüfusunun İspanyanınkinden daha aşağıya düşeceği söylenebilir.,, diye bir tahmin yürütmektedir.

İtalya Başvekili şöyle söylüyor:

"Dünya, bugünkünden yirmi misli daha fazla nüfus kaldırabilir; Amerika Birleşik hükûmetlerindeki menabi, bugünkü nüfusun beş mislini daha koruyabilir. Kanada, bugünkünden yirmi misli yukarı ahali barındırır. Cenubî Amerikada, bir çok geniş mıntakalar, el değmemiş bir vaziyette bulunuyor.

"Afrikada, Avustralyada, hattâ Avrupada ve şüphesiz Asyada da ha bir çok yerler vardır.,,

Makale sahibi, bundan sonra, bugünkü buhranın, daha ziyade sınaî memleketlerdeki nüfus azalmasından doğduğunu ileri sürerek münevverlere temas ediyor. Onların bir iki çocukla iktifa etmesi, veya hiç çocuk sahibi olmamalarını tenkit ediyor.

İtalya Başvekili, kendi memleketinde tuttuğu, nüfus arttırma siyasetinin henüz neticesi belli olamıyacak kadar başlangıçta ve erken sayılabileceğini söyledikten sonra: Sarı ve siyah ırkın hem adet çe hem işgal etmekte oldukları arazi nokta sından buşekilde inkişa siyah ırk: 310,000,000, sarı ırk medeniyetinin silinip ortadan kalkabileceği endişesini ileri sürüyor.

HABER — Dünyada bugünkü beyaz ırk mevcudu 725,000,000, syah ırk 310,000,000, sarı ırk 784,000,000 dur.

Kız - Erkek Ana — ilk — Orta — Lise kısımlarını havi Leylî - Nehar

HAYRiYE LiSELERi

Fatih - Saraçhanebaşı Horhor caddesi MünürpaşaKonağı

Resmî liselerin bütün imtiyaz ve hukukunu haiz ve Maarif Vekâletince MUADELETİ musddaktır Tedrisatındaki ciddiyet ve intizamiyle talebenin sıhhat ve gıdasına itinasile tanınmış olan mektebimizde kayda başlanmıştır. Ilk kısımdan itibaren ecnebî lisanı başlar. Talebe mektebin hususi otomobil ve otobüslerile nakledilir. Cumadan maada her gün 10 dan 17 ye kadar müracaat edilebilir. isteyenlere tarifname gönderilir. Bakalorya imtihanları 1Eylülde başlıyacaktır.

Telefon : 20530

Istiklâl Lisesi Müdürlüğünden:

1 — Ilk, Orta ve Lise kısımlarına kız ve erkek leylî ve nehari talebe kaydına başlanmıştır.
2 — Kayıt için cuumartesi, pazartesi ve çarşamba günleri saat ondan 17ye kadar müracaat edilebilir.
3 — Bakalorya ikmal imtihanlarına 1 Eylülde, sınıf ikmal imtihanlarına da 22 Eylülde başlanacaktır.
4 — Istivenlere, mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.

adres : Şehzadebaşı, polis merkezi arkası. Tel. 22534

ÜSKÜDAR - KADIKÖY
Tramvay seferlerinin işletmeye açılışı

Üsküdar - Kadıköy ve Havalisi Halk tramvayları T. A. Şirketinden

Kadıköy tramvay şirketimizde inşaatı bitirilen Haydarpaşa Kadıköy hattı 1 Eylül 1934 sabahından itibaren şletmeğe açılacak ve bu suretle Kadıköy - Üsküdar arasında muntazam tramvay seferleri tesis edilecektir.

Bu yeni işletme yüzünden, Üsküdar tramvay şebekesinde tadil ve Kadıköy Tramvay Şebekesinde tesis edilen mıntakalarla 1 Eylül 1934 sabahından itibaren tatbiki mukarrer ve her mıntakaya şamil tenzilâtlı ücret tarifeleri bekleme yerlerinde ve Kadıköy iskele durağında muhterem yolcular tarafından görülebilecektir (2169)

Türk edebiyatının en güzel eserlerinden biri:

Ayaşlı Ve Kiracıları

Büyük ROMAN

Yazan : M. Ş.

Kitap halinde çıktı fiatı, elli kuruş, satış yeri VAKIT yurdu

Bu eseri mutlaka okuyunuz!

Kimyager
HUSAMETTiN

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilûmum tahlilât. Bahçekapı, Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey Hanı

Ankara Hanımlarına

İsmet Paşa kız enstitüsünden diplomalı Fahire ve Saadet Hanımlar Ankarada terziha - nelerini açtılar. İyi ve zevki - nizce giyinmek, bunun için, ne kumaş, ne para kaybetmemek istiyorsanız Fahire Hanımın modanın bütün incelikle - rini millî zevkimizle anlaştırmaktaki ihtisasından istifade etmelisiniz.

Terzihanenin levhasını Adliye Sarayı tarafından Işıklar caddesine baktığınız zaman göreceksiniz.

Bir kadın aranıyor

Kalabalıksız bir aile nezdinde ev işlerinde çalıştırılmak üzere bir kadına ihtiyaç vardır.

Şeraiti anlamak üzere Akşam gazetesi çinkografî şubesinde Fuat Beye müracaat.

Üsküdarda Satılık Hane— Güzel manzaralı, gayet kullanışlı, içi dışı boyalı, 650 metre murabbaı 7 oda, havagazı ve su tesisatı, hamam, büyük bahçesinde mevva ağaçları, çiçekler ve limonluk, kuyu, havuzlar ve Amerikan kümesler. Fıstık ağacı Tramvay durağı sounda Yazmacı Şerif sokağı No. 9. İçindekilere müracaat. (3008)

HABER
Akşam Postası
İdarehanesi: İSTANBUL ANKARA CADDESİ
Telgraf Adresi: İSTANBUL HABER
Telefon Yazı: 23872 İdare: 24370

ABONE ŞERAITI

	1	3	6	12 aylık
Türkiye:	120	350	660	1250 Krş.
Ecnebi:	150	445	840	1610

İLÂN TARIFESI
Ticaret ilânlarının satırı 12,50
Resmi ilânlar 10 kuruştur.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü: HASAN RASİM
Basıldığı yer: (VAKIT) Matbaası

HABER gatezesi
El yazısı tahlil kuponu
isim . . . .

TÜRKIYENIN
En eski, en kuvvetli ve en ileri deri fabrikası:

SÜMER BANK
Beykoz Deri Fabrikası

Ilk defa olarak piyasada deri satmak üzere
ISTANBULDA BiR BÜRO AÇMIŞTIR.

Her nevi yüz derileri, kösele, yarma, eldivenlik ve güderi mübayaası için bu büroya müracaat olunmalıdır.

Adres: Istanbul - Sirkeci - Sanasaryan han yanında No. 36,
Telgraf; BEYKOZLU Istanbul - Telefon; 22832

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasından:

Geliri tamamen Ergani Demiryo unun inşasına tahsis olunan ikramiyeli %5 faizli 1933 istikrazının 4.000.000, — liralık 3 üncü kısmını teşkil eden C tertibi tahvillerin kayıt muamelesine 30 Ağustos 934 tarihinde başlanacak ve 30 Eylül 934 tarihinde nihayet verilecektir.

Bu istikrazın B tertibi hamillerinin, C tertibinden aynı numaraları alabilmeleri için 30 Ağustos 1934 tarihinden 4 Eylül 934 akşamına kadar evvelce B tertibi muvakkat makbuzlarını hangi bankalardan almışlar ise yine aynı bankalara müracaat etmeleri lâzımdır.

5 Eylül 934 tarihinden 30 Eylül 934 taribine kadar olan müddet zarfında satışlar umuma tahsis olunmuştur. Beheri 20.— lire itibari kıymetindeki C. tertibi tahvillerin 19 lira fii ihracına müterakim kupon faizi olara 40 kuruş zam olunmuştur. Bu suretle yeni tertip tahviller 19 lira 40 kuruş üzerinden satılacaktır.

Kayıt muameleleri Bankamız da dahil olduğu halde Emlâk ve Eytam, Sümer, Iş, Osmanlı, Ziraat Bankalarının Türkiye'deki Bilûmum şubeleri ile İstanbul ve Izmir'de diğer Bankalar tarafından yapılacaktır. (5227)

VAKIT
gezintisinde çalışmak isteyen san'atkârlara

"VAKIT„ gezintisinde çalışmak üzere evvelce caz ve ince saz'a muhtelif numaralar için müracaatta bulunanlarla yeniden bu işe talip olanların, her gün saat on iki buçuktan on dörde kadar VAKIT idaresine müracaat etmeleri..

Şehrimizin en güzel ve asrî
PANORAMA BAHÇESI
2 Eylûl Pazar günü ve akşamı
Büyük Sünnet Düğünü

Bahçenin daimî maruf saz heyetine ilâveten: Süreyya Opereti (Fıkriye Hanım Ayşe rolünde) 20 kişilik bando, orkestra, varyete kukla, hokkabaz, monolog, muhtelif eğlenceler.

Fiyatlarda zam yoktur, Çocuk kaydı için hergün öğleden sonra bahçeye müracaat. Telefon: 41065

En Nefis
Limon çiçeği kolonyası
Şişesiz satış fiyatı
Litresi 100 Kuruş
„ 160 „
„ 220 „

Sirkeci Mühürdar zade hanı no. 19 Şükûfe Itriyat imalâthanesi Telefon : 23074

Başvekil Paşanın seyahatleri bir hafta geriye bırakıldı

HABER

KUPON 242 31-8-1934

Melek ve Şeytan

Yazan: Kadir Can — No. 5

Geçen kısmın hülâsası

İçki ile geçmiş bir geceden sonra sabahleyin biraz daha uyumak istiyordum. Arkadaşım Ayı Nuri, yeni bir eğlenceden bahsetti. Zorla gittim. Sarı saçlı şişman bir kadının oyunu görülecekti.

Fakat duramadım; karım Zehranım, evde yalnız olduğunu düşünüyordum; geriye döndüm.

İçeri girdiğim zaman onda hiç bir vakit görmediğim bir hareketkarşılaşmıştım? Bana karşı çok haşin davranıyordu; fakat bu ne kadar sürebilirdi?

Demek için hazırlandım.

— Gördün mü? Nasıl....

Derdemez, birden duraladım Ağzım açık kaldı, gözlerim hayretle büyüdü, kollarım aşağıya sarktı. Zira karşımda polisle mahallenin muhtarı vardı.

Korkunç bir şüphe kafamı çengelledi:

— Zehraya bir şey mi oldu? Sahi ne oldu?

Diye kekeledim.

Polis sordu:

— Gece, Ayı Nuri ile bir eğlentiye gitmişsiniz!

— . . . . . .

— Nuriyi vurmuşlar; bu sabah öldü. Hasan da yaralı.. Hükûmete kadar buyurun, müddeiumumî bey çağırıyor.

— Kim vurmuş Nuriyi? Nasıl olur? Bunda yanlışlık var! Onu evine kadar ben kendim götürdüm, kapısının önünde ayrıldım.

Polis cevap verdi:

— Bunları hükûmete söylersiniz efendim, bizi bekliyorlar..

Zavallı Nuri! Dev gibi, temiz yürekli, güzel delikanlı.. Onu vurdular ha!

Çabucak giyindim ve yola çıktık. Yolda bu sefer mahalle muhtarına sordum:

— Kim vurmuş?

— Koca Velinin Hasan!..

— Hasan Ha! İzmirli kadını getiren ve bize kulesinde eğlenti veren Hasan...

Hükûmete varıncıya kadar benim anlıyabildiğim şuydu:

Nuri, benden ayrıldıktan sonra evinden çıkmış, yeniden kadın oynatılan yere gitmiş, orada Hasana meydan okumuş ve karıyı elinden alıp kaçırmak istemiş. Efelik bu.. Aralarında kavga kopmuş. Ortalık karışmış, Nuri Hasanı yaralamış, sonra da Hasan, Nuriyi karnından vurmuş.

Mademki Hasan bu işi yapacaktı, niçin benimle beraber oradan çıktı? Tabancası yanındaydı, ikinci defa döndüğü zaman da üstünde tabancasından başka silâh yokmuş.

Demek ki ilk zamanlarda kendini tutmuştu. Fakat sonraları kızdıkça kızmış, bu işi yapmıştı. Daha doğrusu eğlentiye onun tarafından çağrıldığım için bana zarar gelmesin diye evvelâ benim eve dönmemi beklemişti.

Bildiklerimi söyledim. Hiç bir kabahatim olmadığı için salıverdiler. Fakat Nurinin ölümü gitgide daha çok içime işledi. O dakikada bir daha böyle yerlere gitmemeğe karar verdim. Fazla olarak Zehrayı da darıltmıştım.

— Artık Zehra gelmiştir!

Diye eve döndüm. Fakat kapıyı gene kendi anahtarımla açmak lâzım geldi.

Ayni günde çok iyi bir dostu ve karımı kaybemtiş bulunuyordum.. Bunlardan bana dokunan Nurinin ölümü oldu. Zira onun dostluğu tam bir dostluktu. Fakat Zehranın karılığı?.. Hemen hemen bir sıfırdı. O, mutfakla çamaşır, dikişle süpürge arasında mekik dokuyan silik bir hizmetçiden başka bir şey olamamıştı.

On gün sonra İzmirden Hatice imzasiyle bir mektup aldım. Bu Zehranın ablası idi. Hayatımda büyük bir rol oynamış, bana ilk aşkı o tanıtmıştı. İçimde hâlâ onun hasretini buluyordum. Kâğıt ve onun yazıları, ellerimle beraber kalbimi de ısıtıyordu. Halbuki o bana bir yabancı gibi yazıyor, kardeşinin boş kâğıdını istiyordu. Hem de şunları ilâve ediyordu:

— Boş kâğıdı bahse değen bir şey değil. Kardeşim, bundan sonra kırk nikâhı olsa gene sizin karınız olamaz. Şimdiye kadar çektiği yeter! Artık biraz da dünya görsün, yaşamanın ne olduğunu anlasın! Zavallı çocuk, henüz on sekiz yaşında olduğu halde otuzunda görünüyor. Zaten onu boşamanız sizin için de hayırlıdır.. Hiç olmazsa karısının ne yaptığından, nasıl yaşadığından habersiz kocalara benzemezsiniz...

Üç gün düşündüm, cevap vermemek istedim. Fakat Haticenin nasıl bir kadın olduğunu biliyordum. Zehranın orada ne olacağı belliydi.. Ablası gibi kucaktan kucağa dolaşan, zengin adamların kapatması olarak yaşıyan bir kadın haline girecekti. Acaba bunu yapabilecek miydi? Kabil değil... Hiç ummuyorum. O ablasına hiç benzemiyordu. Keşki ablası gibi olsaydı!... Şimdi arkasından gider yalvarır, yakarır geri getirirdim.

Halbuki onu hem kıskanıyordum, hem de dönüp gelmesinden korkuyordum. Çoculuğumu, onunla nasıl evlendiğimi hatırladım. Eski günler bir sinema şeridi halinde gözlerimin önünden geçti:

* * *

Gitmişti; fakat hiç şüphesiz gene gelecekti. Belki şimdi. Belki bir saat, belki bir gün sonra!..

İyi; hoşuma gidiyordu. İşte kadın dediğin biraz da böyle olmalı.. Neydi o sığıntı gibi, gölge gibi, eğreti halleri?..

Yüzümü yıkadım, bahçe kapısını açtım, bol güneş, hafif bir rüzgâr, çiçek ve yaprak kokuları, kuş cıvıltıları arasında hayat sahiden güzeldi.

* * *

Kapı sert sert çalındı. Zehranın vuruşuna hiç benezmiyordu. Fakat ondan başka kim olabilirdi. Zavallıyı bayağı özlemiştim. Meğer seviyormuşum! Ne tuhaf, o zamana kadar bana hiç böyle bir his vermemişti.

(Devamı var)

Meğerse bu gelen askerler, dost değil, düşmanmış... Biçare firariye yaylım ateşi açtılar.

(Yazısı hikâye sütunumuzdadır)

ESNAF VE IŞÇI

Beyoğlu tütüncüleri çok şikâyetçi

Beyoğlu İstanbulun hiç bir semtine uymaz: Tütüncüleri yevmiye dört kuruş alış veriş yaparlarsa muhakkak ki bunun bir kuruşu gündüz üç kuruşu gecedir. Dört kuruş ile ipin iki ucunu denk getiremezken satışımız bir kuruşa iner se varın kıyas edin.

Dükkânların erken kapanmasile gündüz satışımız hiç artmamıştır. Zira ruhsatı mahsus ile bir çok dükkânlar Cuma günü ve haftanın her günü açıktır. Böyle tezkeresi olan sucular geç vakte kadar kapanmaz. Seyyar tütüncüler açık ve açık rakı satan yerlerdeki tütüncüler açıktır. Yalnız bizler kapalı. Bu hal karşısında herkes istediğini bulabilmekte, biz zavallılarsa beyhude dükkân kirası vermekteyiz.

Binaenaleyh dükkânlarımıza yaptırdığımız camekân ve saire ve yüzlerce lira kıymetinde ve hariçte hiç bir işe yaramaz eşyamız olmasa dükkânları kapamakta hiç tereddüt etmiyeceğiz. Belki ilerde işler düzelir diye oturarak elimizdeki ufacık sermayeyi yiyerek mahvolmaklığımız için de bir kabahatimiz yoktur.

Cümhuriyet sayesinde herkes hayatının kıymetini anlamıştır. Karnını doyurabilen bir esnaf karnı doyunca istirahatini kendi düşünür. Dükkânını kapar ve istirahatine bakar. Bu şekil karşısında sinemalar paydosuna kadar dükkânlarımız açık kalmazsa bizlere felâh yoktur, mahvımız muhakkaktır efendim.

Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 22
Tütüncü Salâhattin

Bir kadın aranıyor

Kalabalıksız bir aile nezdinde ev işlerinde çalıştırılmak üzere bir kadına ihtiyaç vardır.

Şeraiti anlamak üzere Akşam gazetesi çinkografî şubesinde Fuat Beye müracaat.

Kahvehaneler erken kapanmaktan kâr etmemişler!

Dükkânların erken kapanması bütün esnafın zararını mucip olduğu halde bundan yalnız istifade edenlerin kahvehaneler olduğu hakkında bir mütaleanızı okudum. Halbuki bundan kahvehaneler de zarar görmektedir.

Zira dükkânların erken kapanma saatleri muayyen olduğundan her esnaf dükkânını kapar, kapamaz, derhal evinde kendisine intizar eden ailesinin yanına koşmaktadır. Kendilerini bekliyenler de dükkânların ne zaman kapandığını bildikleri için, biraz geç kalmanın eskiden olduğu gibi sudan bir mazeretle "Bugün fazla iş vardı!,, diye bastırılamıyacağı malûmdur. Binaenaleyh dükkânların kapanma saatinden sonra kahvehaneler de en esaslı müşterilerini kaybetmiş vaziyete düşmektedir. Bunun için kahvehanelerin en son müşterileri de nihayet saat ona kadar oturmaktadır. Binaenaleyh kahvelerin de nihayet saat 11 de kapanmaları çok muvafık olacak. Bu suretle umumî olan istirahattan onlar da istifade etmiş olacaklardır.

Sirkecide Viyana kahvesi sahibi
SÜLEYMAN

Kadıköy kupası

Kadıköy Hasan Paşa Gençler Birliği tarafından tertip edilen (Kadıköy) kupası turnuvasına 25 — 8 — 34 tarihli Haber ve Sporpostasındaki davetimize icabet edenlere ve turnuvalara dahil olmak istiyen klüplerin Fikstürün tanzimi için 2 — 9 — 34 Pazar günü saat 15 ten 18 e kadar müracaatlarını Birliğimize gönderme leri rica olunur.

Memurlar, esnafı zarara sokmamalı

Aksaray Davut paşa caddesi 246 numarada aşçı Fazlı usta:

Ahçı Fazlı usta

Her gün bir belediye memuru gelir. "Yemekleri tozdan muhafaza için bir camekân yap!,, der. Yaparım. "Camekân caddeye karşı olmıyacak,, diye ikinci bir itiraz... Geri alırım... Bu defa da musluğa yakın olduğunu söylerler. Hulâsa dükkânda bana mekik dokutmaktadırlar.

Bir camekân yaptırılmasının ve oradan, oraya kaldırılmasının neye mal olacağını memur beylerin takdir etmesi; ilk emri vazıh ve etraflı vermeleri lâzım değil midir? Bir çok müşterilerim açık tuzluk istemektedir. Bana süzgeçli tuzluk âdet etmemi emrettiler. Halbuki bakkalarda tuz açıktır. Mikrop yalnız bizim dükkânda mı?

Ortaköy
Şifa Yurdu
Sahip ve müdürü
Dr. AHMET ASIM

İstanbulun en güzel, en temiz ve en ucuz hususî hastanesidir.

Yatak fiyatları: 2 liradan itibaren. Doğum ve hertürlü kadın ve erkek ameliyatları: 10 günlük ikametle beraber 40 lira.,,

Telefon 42991

Dr. Hafız Cemal

Dahilî hastalıklar mütehassısı

Cuma ve pazardan başka günlerde öğleden sonra saat 2½ dc 6 ya kadar Istanbulda Divanyolunda (118) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Muayenehane ve ev telefonu: 22398.

Yazlık ikametgâh telefonu Kandilli 38 — Beylerbeyi 48..